

Hudour an Tour Du

Rakskid

Deiz a oa abaoe un nebeud eurvezhioù, glas an natur tro-dro d'an ti bihan, un ti savet war vord ur c'hoad don ha sioul, re sioul marteze.

— Mammig ! Sell ! Un aerouant ! a huchas ar paotrig.

— Pelec'h ? Pelec'h ? eme ar vamm, spontet.

— Du-hont ! O tont, o nijal, a respontas ar bugel.

— N'eo ket gwir ! Ne adkrogo ket...

Bev-tre e oa chomet eñvorenn ar brezel bras a oa bet etre an erevent ha pobladoù all rouantelezh Meakan, ha pa oa bet lakaet un termen dezhañ gant ar rouanez nevez, Saki, an hudourez.

O tostaat e oa an aerouant, ar glazard meur a vestroni an tan a lakae e zivaskell da stlakañ en avel fresk ar beure. Buan e nije, o tont dres war-du an ti.

— Perak ? Perak ? a c'harme ar vamm

Diaes e oa bet dont da grediñ e oa echu ar brezel a

bade abaoe bloavezhioù ha bloavezhioù, met deuet e oad abenn anezhañ, ha setu an erevent o tistreiñ.

— Pelec'h 'mañ Tadig ? a c'houlennas gant he mab.

— N'ouzon ket ! Aet eo d'ar c'hoad er mintin mañ !

O leñvañ e oa ar paotr yaouank a-benn neuze.

Erru e oa an aerouant a-us o zi. Ha tremen a reas, diseblant.

Ne oa ket an ti-se a zedenne an aerouant. Ne oa ti ebet e gwirionez. Etrezek ar gêrbenn e oa Sarnar o vont, kollet en e soñjoù.

Daoust ma oa echu ar brezel eo gwir e c'helle ul loen ken meur lakaat anken e kalon an dud a wele anezhañ. Bras e oa an erevent, ha bras e oa Sarnar en o zouez. Ar skant a c'holoe anezhañ a lufre en heol, hag ar gouloù o tarzhañ warnañ a ziskoueze mat ar c'higennoù divent ha galloudus a gase e zivaskell en o red pounner. Ar stlakadennoù ne zirenkent ket Sarnar ken, ken boas ma oa da nijal abaoe ma oa bet desket

dezhañ gant Saki, ar vignonez he doa desavet anezhañ.

E skant, glas er penn-kentañ, a oa troet da liesliv gant an amzer. Hogen ne oa ket boas kement-se, daoust ma oa loened hud eus an erevent. Un arouez e oa, holl livioù e ouenn, rak ne oa ket Sarnar forzh peseurt aerouant, Roue an Erevent e oa.

1

E liorzhoù he falez e oa ar rouanez o pourmen. Goude bezañ sellet mat tro-dro dezhi da welet ha ne oa den tro-war-dro ez azezas war ur bank hag e laoskas un huanadenn. N'eo ket e oa displejus ar vuhez er gêrbenn, nag ober war-dro ar sujidi hag aferioù ar rouantelezh, met mankout a rae he buhez hudourez yaouank dezhi.

Soñj he doa eus an devezhioù o vale gant he mignon Aaka, eus an amzer tremenet o kelenn da Sarnar bezañ un aerouant gant ar spi lakaat ar peoc'h da zont etre he fobl hag hini an aerouantig. Met pell e oa kement-se bremañ. Lakaet e oa bet da Rouanez ar rouantelezh, ha deuet e oa Aaka da vezañ Mestr Meur an Arme e-lec'h an Aotrou Gwiladan, a oa deuet kozh hag en doa c'hoant da ziskuizhañ goude un hir a vuhez tremenet o wareziñ ar rouantelezh.

— Bah ! petra 'zo, *ho Meurdez*, eme ur vouezh anavezet mat ganti.

— Aaka ! Lâret 'm eus dit dija 'm eus ket c'hoant e rafes an anv-se ac'hanon !

Trawalc'h eo dija gant an holl re all. "Ho Meuuuurdez" a lavaras-hi gant ur vouezh vihan sot d'ober goap eus tud al lez.

Kregiñ a reas egile da c'hoarzhin.

— Na ra ket evel pa ne blijfe ket dit kennebeut ! Ar rouanez ha pep tra... Gwir eo ivez eo te 'peus lakaet un termen d'ar brezel, sur.

— Petra ? C'hoant 'peus da vezañ em flas ? emezi gant ur mousc'hoarzh.

— Bezañ Roue ? Perak ket ? Plijet on gant ar rouanez !

C'hoarzhin a reas d'he zro.

— Aaka, ne cheñchez ket !

Ha kazel-ha-kazel ez ejont d'ar palez en-dro.

Sioul e tremene an devezhioù evit Saki neuze. Bevet he doa trawalc'h a draoù dañjerus ha spontus a-benn ma seblantfe aes merañ ur rouantelezh vras. Met en devezhioù tremenet he doa santet evel un enkreiz tro-dro dezhi. Un dra bennak ne 'z ae ket. Re sioul e oa an traoù abaoe ur sizhunvezh. Met n'helle ket ober kalz a dra : n'he doa merzet netra resis, darvoud iskis ebet e gwirionez. Goap a vefe bet graet outi gant Aaka,

rouanez pe get, ha n'he defe ket kredet komz eus kement-se gant hini all ebet.

Mankout a rae Sarnar dezhi. Pevar bloaz a oa e oant en em guitaet dija, e fin ar brezel a zispartie o fobloù abaoe pell, ha n'he doa bet keloù ebet abaoe. A-raok an disparti o doa rakwelet dazont o fobloù, dre adresañ harzoù ar rouantelezhioù. Divizet o doa astenn rouantelezh an dud betek chadenn menezioù an Norzh, hag en tu all en em ledfe hini an erevent. Meakan a oa bremañ e-kreiz ar c'hevandir, kluchet etre rouantelezh an elfed ha hini an erevent.

Ar Roue Eorn hag a oa bet o ren e-pad bloavezhioù, n'en doa biskoazh renet war ur rouantelezh peoc'hus, ha marvet e oa hep bezañ bet gwelet fin an emgannoù. Hiziv e oa aes awalc'h an traoù da Saki, e-keñver an amzer a vrezel. Ober a rae war-dro adsevel kêrioù ar vro, adlañsañ al labour-douar hag an aferioù kenwerzh gant an elfed... Ha sikouret e veze gant he c'huzulierien p'he deveze diaesterioù o kemer un diviz. A-hend-all he doa da c'houzañv tud al lez. Ne veze ket Saki en he aez en o zouez, techet ma oa-hi da chom he-unan, kollet en he soñjoù hag

eñvorennoù, ar pezh a oa diaes a-walc'h abaoe ma oa bet lakaet e penn ar vro. En ur ober pevar bloaz e oa deuet nav faotr yaouank a familhoù pinvidik da glask gounit he c'halon oc'h heuliañ anezhi e pep lec'h gant o c'haozioù brav. Ar mareoù sioulder nemeto a gave a oa gant Aaka, pa 'z aent da bourmen asambles. Dre ma oa, eñ ivez, un haroz-brezel e veze doujet dezhañ ha d'o mareoù etrezo. Den ne gredfe direnkañ ar rouanez ha Mestr Meur an Arme.

Azezet e oa Saki war an tron da selaou divizoù ar mintin. Bep beure e teue neb a gare da gomz diwar-benn ar pezh a gare. Er mintin-se e oa un dug kozh, a oa o ren war un dugelezh en Norzh, hag a oa o c'houlenn e paefe ar rouantelezh an holl labourioù a oa c'hoazh da ober. Ouzhpenn-se e oa eñ kenderv d'ar roue Eorn, hag e c'harme e oa dezhañ da vezañ Roue, dre hêrezh.

Selaou a reas Saki, ha goulenn digareziñ rak n'he doa ket goulennet dont da vezañ rouanez, met bremañ pa oa graet e oa diaes dezhi mont war-gil. Ar roue Eorn n'en doa bugel ebet hag an den kentañ o klemm diwar-benn kurunadur Saki e oa

an dug-se. Kinnig a reas dezhañ dont da vezañ el lez e-pad ur mare, da renkañ kudennoù e zugelezh ha da sellet penaos e laboure-hi, gant ar spi e vefe sioulaet o welet e tremene mat an traoù hag ez asante an holl d'he divizoù.

— Ne vo ket dav, emezañ. Dont a raio ma mab d'al lez a-benn un nebeud devezhioù ac'hann. Daoust din goulenn hêrezh ar rouantelezh e viran ar spi e plijo kalz ma mab deoc'h...

— E c'hortoz a rin, Aotrou, a respontas Saki, enoeet un tamm.

2

"*N'emaon ket pell ken*" a soñjas Sarnar, e selloù paret war an douaroù ma oa tu da welet c'hoazh an distruj a oa bet e-pad ar brezel. Rak dirak ar gêrbenn e oa echuet ar brezel, ha devet e oa bet darn eus an douaroù tro-war-dro.

Pa zeuas mogerioù gwenn ar gêr divent war wel e kreskas ar mall ennañ gwelet Saki en-dro.

"*Arkos, kêrbenn rouantelezh Meakan, kêr mein gwenn hag aour, evel ur maen prizius e-kreiz ar rouantelezh. Arkos, kêr ma Saki garet*" eme an aerouant outañ e-unan en ur dreiñ etre ar c'houmoul. Saki... E gwirionez ne oa ket Sarnar un aerouant evel ar re all, dre ma oa bet desket gant un hudourez yaouank, gant ar pal diskouez d'an holl e oa gouest an erevent hag an dud da vevañ asambles.

Abaoe m'he doa Saki desket nijal dezhañ en doa tremenet muiañ ma c'helle a amzer en oabl, o vont amañ hag ahont, evit ober war-dro kudennoù e bobl, e re, e vro, pe evit e blijadur dezhañ e-unan. Ne oa netra ken brav ha nijal, evitañ, dispakañ e zivaskell ha lakaat anezho da stlakañ en aer

fresk ur mintinvezh, plavañ dreist koadeier ha menezioù. En e rouantelezh nevez, a-dreñv chadenn menezioù an Norzh, e oa glann an aer hag an oabl. Ne greske ket kalz plant eno, roc'hellek e oa an dachenn, ha setu perak, marteze, ne oa biskoazh deuet tud nag elfed da vevañ eno. Pobl an erevent a oa rannet e meur a ouenn ha *neb ne gave e begement e rouantelezh Sarnar (digomprenus din)*. Eñ a rene war e vreudeur en ur wareziñ anezhe eus an euzhviled-mor a zeue er-maez eus an dour a-wechoù, hag en ur renkañ ar c'hudennoù dizemglev etre an erevent. Un deiz a zeufe ma vefe ret d'e bobl nijal war-du douaroù all, rak re niverus e vefent da chom war douaroù an Norzh, ha ne felle ket da Sarnar adkregiñ gant ar brezel a-enep an dud. Ur mare a beoc'h a oa kroget bremañ, ha padout a rafe.

— Ho Meurdez ! Buan ! eme ar gward oc'h erruout er palez. Gwelet ez eus bet un aerouant o tont ! Petra 'vo graet ?

Gant ur mousc'hoarzh bras e respontas ar rouanez :

— Gouzout a ran, emañ o paouez lavaret din e oa oc'h

erruout ha ne oa ket dav d'an holl warded redek e-giz-se.

Dirak ur gward chomet digor e veg war nav eur ha tud al lez o c'hoarzhin ez eas er-maez. Nebeut a dud a ouie e komze an erevent dre ar spered.

— Sarnar, a-benn ar fin ! emezi d'an aerouant a oa o paouez pradañ dirak he falez.

— *Pell on bet, gouzout a ran, met setu-me 'benn ar fin !*

Gant e zaoulagad mouk e sellas outi e-pad pell a-raok lavaret :

— *Saki... Un dra bennak a c'hellan goulenn ganit ?*

Ankeniet e seblante bezañ.

— Ya, evel-just, petra 'zo ? emezi, ankeniet d'he zro.

— *Perak emañ an holl dud vihan-se o sellet ouzhin e-giz se ?*

— Hañ ? Tud vihan ?

— *Du-hont, er c'horn, iskis int...*

Chom a reas Saki da sellet outañ e-pad ur mare a-raok dirolliñ da c'hoarzhin.

— Sarnar ! Bugale int ! Ar wech kentañ eo dezho gwelet ur mell pikol loen evelhout moarvat ! Soñj 'ta, evito n'eo ket gwir penn-da-benn an istorioù a vez kontet, ha

setu ur vojenn deuet da vev dirazo !

— *Ur vojenn? Ha mat...*

— Hmm, na ra ket biloù, sur on ez int laouen-tre o welet ac'hanout hag emaint o vont da hunvreal e-pad pell en aerouant liesliv a oa bet amañ !

— Mat, deomp e-barzh bremañ, a ouzhpennas Saki. N'eo ket dispar atav bezañ rouanez met bras a-walc'h eo sal vras ar palez evit da zegemer da nebeutañ !

Pa voent staliet mat ez eas an holl kuit, met goude bezañ lakaet un dorn pe ur biz ouzh al loen meur memes tra !

— Neuze, Sarnar ! Sur 'walc'h 'peus ur bern traoù da gontañ din !

— *Hee, ya, evel-just. Kalz traoù zo c'hoarvezet dibaoe hon disparti.*

— Ya... Met lavar din, perak out liesliv e-giz se ?

— *Ah, se ! Bezañ Roue e bed an erevent n'eo ket un titl hepken evel ma c'hell bezañ evit an dud...*

— Da lavaret eo ?

— *Da lavaret eo e vez lidoù bras, hag ennon ez eus gwad eus pep gouenn aerouant bremañ, evit diskouez o deus holl fiziañs ennon hag emaint holl suj din*

— Mmmh... Lakaomp ne blijfe ket re din e 'vefe ar memes tra amañ !

— *Sur a walc'h!*, emezañ gant ur mousc'hoarzh (ar mousc'hoarzh aerouant zo iskis, met ur mousc'hoarzh eo memestra)

— *Ha pelec'h emañ Aaka ?*

— O tont sur a-walc'h, aet eo da ober war-dro ar warded un tammig... Aon az peus graet d'un nebeud re o tont betek amañ !

— *A, ya, evel-just, n'em boa ket soñjet re e gwirionez.*

Un nor a zigoras a-dreñv dezhañ, ha mouezh un den gour a zasonas.

— A, setu, kavet em eus ac'hanoc'h war a seblant, nemet e vije un aerouant all er palez ?

— *Aaka ! Penaos 'mañ kont ? Pell 'zo ivez...*

— Mont a ra, Sarnar, mont a ra, skuizh un tammig, tra ken, un tammig poan-gein, ha poan-benn ivez, met goude un dro en davarn e vez e-giz-se peurliesañ... Ha te oar penaos eo ar rouanezed ! O klemm bepred, hag o c'houlenn ur benn traoù ha...

— Aaka ! a c'hourdrouzas jentil Saki.

— Hum, ne 'm eus lavaret netra.

— *Ya, mont a ra mat ganit war a seblant !*

— Ha kresket eo e vlev en-dro, gwelet 'peus ! eme Saki gant ur sell goapaüs, met mar kendalc'h da lavaret forzh petra ne bado ket !

— Hañ ? Petra ? Ma blev ?

N'en doa ket disoñjet Aaka e oa bet devet e vlev gant an aerouant pa oa deuet er-maez eus ar vi...

Pell a oa ne oa ket bet bodet an tri mignon, hag eurvezhioù-pad e chomjont da gomz eus o buhezioù, da sevel hunvreoù evit an dazont ha raktresoù pleustrekoc'h evit ma kendalc'hfe ar peoc'h da viken, pe ar pellañ posubl atav.

3

En ul lec'h bennak nepell eus rouantelezh an erevent e oa un tour kollet er menezioù. Un tour bihan du e vein, didud abaoe pell. Den ne zeue en-dro dezhañ rak lavaret e veze e oa tasmantou eno, hag e veze klevet mouezhioù an noz-pad ha na davent nemet da vintin. Mouezhioù o lavaret gerioù ur yezh kozh, ur yezh varv, hud ha spontus. Ur yezh a c'helle lazhañ gant gerioù hepken.

Met ne oa nemet mojennoù.

Mojennoù a veze kontet da noz, en tavarnioù, dirak an tan, p'o deveze c'hoant an dud da gaout ur barrad spont pa ouient e oa gwarezet o zi hag ar gwele el lec'h ma kouskfent da noz.

Koulskoude ne grede den tostaat ouzh an tour da c'houzout ha gwir e oa an istorioù.

Den ne oa distroet da fougasiñ bezañ graet atav.

E foñs an tour e oa ur c'hav, ul lec'h yen ha gleb ma veze ar razhed o pourmen ha ma kreske togoù-touseg a bep seurt.

Ul lec'h ennañ kloppennoù ha klezeoù merglet,

levrioù louedet ha boutailhadoù evajoù, livioù iskis dezho.

Pell a oa ne oa bet den eno, rak marvet e oa an hini diwezhañ bloavezhioù a-raok.

Un hudour e oa. Met n'eo ket unan eus ar re o doa skoazellet ar rouantelezh e-kerzh ar brezel a-enep an erevent. Nann. Unan eus ar re a vije bet plijet o welet mogerioù Arkos diskaret, kentoc'h. Un hudour a studie an Arzoù Du, troioù hud a gas d'ar marv hag an tuioù da lakaat ar re varv da vale en-dro.

N'eo ket mojennoù a veze kontet, ne oa ket ar yudadennoù troioù-kamm an avel, yudadennoù ar re bet lazhet hag implijet gant ar sorser foll evit e daolioù-arnod ne lâran ket.

Lazhet e oa bet ar sorser ganto a-benn ar fin, met klevet e vezent o c'harmal c'hoazh, ha lazhañ a raent c'hoazh neb a grede dont da zirenkañ anezho en o zour dilezet.

Koulskoude e oa deuet unan bennak. Trouz e heuzoù lâr o stlakal war diri mein an tour a oa o tasoniñ er c'hav. E sae zu a droidelle tro-dro dezhañ, runoù ruz outi, gouloù gwer e vazh-hud o lufrañ ouzh ar mogerioù hag o reiñ neuz ar

marv d'e zaouarn. Kuzhet e oa e benn dindan ur c'habell du.

Noz e oa. Met ne oa trouz ebet tro-dro d'an tour.

Ne oa spered ebet o yudal, hini ebet o leñvañ. Tavet e oant-holl dirak an hudour.

Rak ne oa ket forzh peseurt hudour. Ur galloud spontus a oa gantañ. Ha deuet e oa da gerc'hat peadra da vrasaat ar galloud-se c'hoazh : levrioù kozh an igromañser, an hudour a c'hoarie gant ar marv. Levrioù leun a droioù hud, a lidoù kozh ha marvus. Levrioù a seblante louedet ha prest da vont da bouldrenn mar befent digoret, met tost bev e oant gwirionez, hag ken drouk ha galloudus-all e oant bepred.

"Ya ! Setu ! Aze emaint ! Levrioù Maaral !" a soñjas an hudour en ur lakaat e droad er c'hav gleborek. Tostaat a reas ouzh an daol labour a oa ouzh ar voger. C'hwezhañ a reas war golo al levr kentañ a-benn tennañ ar bouldrenn. Ne oa titl ebet d'al levr. Dibosubl e oa gouzout e peseurt danvez e oa goloet. Ne oa ket lêr anavezet.

— Kroc'hen den ? a c'houlennas ar sorser outañ e-unan.

Ne grede ket stekiñ ouzh al levrioù, gant aon da zistrujañ

anezho, met gant an aon razo ivez. Kregiñ a reas da lavaret un nebeud gerioù a vouezh izel, kuzhet en e gabell. Ne seblante e vouezh na kozh na yaouank. Dibosubl e vefe bet hec'h anavezout e gwirionez. O klask e oa tremen dreist ar gwarezioù hud a oa bet lakaet war al levrioù. Ha santout a rae anezho o wanaat. Deuet e oa a-benn. Gant ur darzhadenn gouloù glas e voe gwelet e oa deuet fin d'ar gwarez hud. Ne oa mui netra etre ar galloud eñ hag.

Un dorn a lakaas war golo ul levr. Ya ! Santout a rae ar galloud o tont ennañ, o redek en e vizied, o pignat a-hed e vrec'h betek mont en e gorf a-bezh. Pa voe goullonderet al levr kentañ e lakaas e zorn war an eil, hag an dorn all war an trede, ha war kement levr a oa, betek ma voe ennañ holl c'halloudoù an igromañser.

War e zaoulin e kouezhas neuze, brevet gant ar striv o doa ranket e gorf hag e spered ober.

Gwer e lufre e zaoulagad e foñs e gabell du. Hag a vouezh izel bepred e tistagas an nebeud gerioù-mañ :

— Ha bremañ emaut o vont da vervel, Rouanez !

4

Chom a reas Sarnar un nebeud devezhioù en Arkos. Ouzhpenn kaout keloù e oa deuet da gomz gant Saki diwarbenn tud hag o doa klasket dont e rouantelezh an erevent. Lakaet e oa sklaer an traoù etrezo : pep pobl a chome en he bro, evit mirout rak gwallzarvoudoù. Sarnar e oa an aerouant kentañ a oa distroet e Meakan abaoe fin ar brezel.

— Gwelet 'vo se gant mab dug Tilog. Dezho eo bet roet douaroù an Norzh da ziwall, ha dezho eo da lakaat poblañs ar rannvro da sentiñ ouzh ar reolennoù... E vab zo sañset dont 'benn nebeut, setu em bo traoù da lâret dezhañ !

— *Da soñj ma c'huzulier Kravaon e oant o klask war-lerc'h metalioù prizius a zo e kalon ar menezioù... "Aour" a rit eus se.*

— Ya, posubl eo, rak eno e vez ar c'hudennoù gant an dud ar stankañ dre ma'z eo al lodenn eus ar rouantelezh a zo bet distrujet ar muiañ...

En ur adfichañ he blev gell-kistin e savas Saki da vont betek ar pondalez, heuliet gant Sarnar. Sellet a reas ouzh Arkos,

ar gêr wenn, adsavet gant strivoù ar bobl, hag a oa o vevañ dindan he daoulagad.

— N'eo ket aes ren war ur rouantelezh, neketa ? A-wechoù e soñjan n'emañ ket ma flas amañ... Koulskoude, dre ma'z eo aet ma galloudoù hud da get ez eo ur mod da sikour ar rouantelezh... Un tammig re eo, marteze...

— *Sur a-walc'h e oa tud furoc'h ha koshoc'h, un noblañs benna, plaset gwelloc'h da vezañ roue, met fiziañs ennout o deus an dud. Te 'peus lakaet fin d'ar brezel. Na ra ket bil, me ivez a soñj evel dout a-wechoù...*

— N'eo ket ar memes tra ! a estlammas Saki. Mab Malvira, rouanez-vamm an erevent out ! En ur mod, ne 'z peus graet nemet kemer plas da vreur goude e varv... Evel-just, dre ma 'z eo ganit eo bet lazhet, n'eo ket tre ar memes tra, met...

— *Met n'on ket bet o kreskiñ e-touez ma re... Hiziv an deiz e tizoloan c'hoazh traoù diwar-benn ma fobl... N'eo ket sirius tre d'ur Roue.*

— Bah, te oar, ne gomprenan ket kalz tra e mabden kennebeut... Dav ober hor seizh gwellañ. Keuz 'm eus da'm buhez kent... plijus 'oa

gouzout e oan un hudourez varrek.

Ur penn dipitet a oa ouzh Saki. Huanadiñ a reas en ur genderc'hel.

— Ne 'm eus ket bet kalz amzer da ziskouez petra 'oan barrek da ober... Met da neubetañ e c'hellan soñjal ez eo a-drugarez din ez eus muioc'h-mui a skolidi e skol hudouriezh Arkos... Alala, nag a vareoù plijus 'm boa bet eno...

Didrouz e chomjont e-pad ur mare, o sellet ouzh an heol o vont da guzh. Bannoù an heol a luc'he war skant Sarnar. Bannieloù ar rouantelezh a oa o fiñval dousik en avel, un nebeud koumoul roz o kantren en oabl. Fin an hañv a oa, sioul e oa pep tra. An aerouant a sellas ouzh e lezvamm. Koshoc'h e oa-hi, darevoc'h he dremm. Ne oa ket ken ar plac'h yaouank en doa gwelet pa oa deuet er-maez eus e vi.

— *Kelou 'peus eus an elfed ?* a c'houlennas Sarnar a-benn ar fin, un tammig nec'het oc'h ober poan da Saki, rak nes e oa Nöss, o mignon elf marvet e-kerzh ar brezel, d'he c'halon.

— Nebeut e gwirionez, a respontas Saki diseblant. Abaoe fin ar brezel int distroet en o c'hoadeg... Ha ne zeuont ket

'maez anezhi alies. N'eus na kenwerzh nag emglev ebet etrezomp met ur boblad vignoned eo bepred an elfed...

*

**

En deñvalijenn ez eas Sarnar kuit eus Arkos. Chom a reas Saki hag Aaka da sellet outañ o pellaat.

— N'emaout ket o vont da leñvañ c'hoazh, Saki ! a lavaras-eñ.

— Na ra ket bil... Gant ma eñvorennoù 'mañ ma spered fenez. Ha santout a ran en em adwelimp a-raok pell.

— Keit ha ma n'eo ket war an talbenn ! Ne 'm eus ket c'hoant da vervel rostet 'vel ur yar !

— Paouez da lâret drochoni, Aaka ! a estlammas Saki en ur vont kuit, fuloret.

— Bah ?... Imoret-fall out ? a c'houlennas Aaka, direspont (??).

Astennet en he gwele ez adsoñje Saki en Nöss. N'he doa gallet ober netra evit saveteiñ anezhañ, ha keuz he defe a-hed he buhez... En abeg dezhañ muioc'h eget d'o begoù bras n'he doa graet striv ebet evit tostaat ouzh ar baotred yaouank a rede war-lerc'h he c'halon.

Penaos disoñjal ar sell ken trist, ken brav, en doa paret outi en e vare diwezhañ ? Koulskoude e ouie a-walc'h e vefe dav dezhi kavout unan bennak da chom en he c'hichen, ur roue d'ar rouanez... Divizout a reas bezañ aketus ouzh mab an dug Tilog... Petra 'oa e anv dija ? Ha ya, Kirwan. Kirwan...

*

**

— Saki, penn-peul an Norzh 'zo erruet dirak doriou Arkos.

— Aaka, lavaret 'm eus bet dit dija e oa Kirwan e anv. Gouzout a rez perak ne zeu ket betek amañ ?

— Heee, ya. Me 'm eus lâret dezhañ gortoz.

— Un abeg resis zo da gement-mañ ? a choulennas-hi souezhet.

— Ya, ur penn-peul eo !

— Aaka, Mestr Meur an Arme out bremañ. N'out ket sañset ober farsadennoù marc'heg gwarizius ken !

— Gwarizius, me ? Hag ouzh piv, mar plij ?

— Aakaaaa... Na ra ket an heg ganin. Bez sirius 'vit ur wech.

— Boñ, boñ... Gward ! a c'halvas-eñ. Kit da gerc'hat an

aotrou Kirwan hag ambrougit anezhañ betek amañ !

Sentiñ a reas ar gward ken prim ha tra, ha distreiñ un nebeud munutennoù war-lerc'h, heuliet a-dost gant Kirwan.

— Ho Meurdez, emezañ en ur zaoublegañ dirazi. Plijet en o welet oc'h dihun bremañ.

— Dihun ? a c'houlennas Saki.

— An aotrou-mañ, a lavaras Kirwan en ur ziskouez Aaka, en deus lavaret din e oac'h kousket c'hoazh pa'z on erruet.

Ur sell du a daolas Saki gant Aaka hag a reas un trouzig gant e c'hourlañchenn gant un tres direnket. Kirwan, eñ, ne seblantas ket kompren petra a oa o c'hoari etrezo. O vouse'hoarzhin jentil e oa, un tammig droch e benn. Daoulagad glas sklaer a oa dezhañ, ha blev du troc'het un tammig en dizurzh. Koshoc'hik eget Saki e oa, un tregont vloaz bennak e oa marteze.

"Mmmh, plijadur 'vo gant hennezh", a soñjas Aaka, mouzhet.

Noz e oa war ar gêrbenn. Un nozvezh diloar, ha koumoulek. "An nozvezh peurvat evit lazhañ unan bennak" a soñje ar stumm du a oa o krapat gant moger-difenn ar palez.

Lammat a reas warni. Trouz ! Ur gward sur a-walc'h. Gwazh a-se dezhañ. Kuzhat a reas a-dreñv korn ur voger.

Ur gontell o lufrañ daoust d'an deñvalijenn hag ur c'horf o kouezhañ didrouz. Nijet 'oa buhez ar gward kuit.

"Mat, gwelloc'h din kuzhat se hag ober buan bremañ" eme ar muntreer en e soñjoù.

Kenderc'hel a rae da vont en deñvalijenn, war-du kambreier ar c'hastell.

Poan he doa bet Saki o venel kousket en noz-se. Ne baoueze ket da dreiñ ha da zistreiñ en he gwele. Re domm e oa dezhi, ha re yen war an dro, ne zeue ket a-benn da gavout un doare dezhi da vezañ aes.

Liñselioù seiz a oa bet lakaet dezhi, daoust m'he doa goulennet re voas, met ne seblantent ket ken dous hag

diouzh kustum. Pep tra a seblante falloc'h en noz-se.

Daoust hag en abeg da weladenn Sarnar e oa ? Pe kentoc'h en abeg d'he c'heuz da Nöss ?

A-benn ar fin e voe re bounner he malvennoù hag ez eas he soñjoù e penn pellañ an hunvreoù, pe ar gwallhunvreoù marteze...

O tostaat e oa. Gwisket e du penn-da-benn. Ne chome dizolo nemet e zaoulagad. Daoulagad sklas, kalet evel mein. E gontell, ur c'houstilh e gwirionez, a lufre bepred un tammig, evel pa vije bev an tamm anezhi, hag evel p'he dije sec'hed c'hoazh da wad fresk ar re a veze goulennet outi lazhañ.

A-wechoù ne ouie dare ar muntrer hag-eñ eo eñ a skoe da vat, pe ne oa ket kentoc'h ar gontell a gase e vrec'h war-du ar pal. Betek ma veze paeet da c'houde ne rae ket forzh e gwirionez. Hag un taol brav a oa goulennet gantañ aze.

Ar rouanez. Gwir e oa e oa bet diaes an traoù d'ar vuntreien a-vicher abaoe ma oa-hi deuet da vezañ rouanez, hag egile, Aaka, da vezañ Mestr Meur an Arme. Muioc'h a warded a veze gwelet o pourmen dibaoc, ha diaesoc'h-

diaesañ e oa deuet an traoù. Pa ne oa ket mui trubuilh ar brezel ne oa da zivall diouzh netra estreget diouzh torfedoù an dud eveltañ. Met fenoz ez echufe pep tra.

Dihun e oa Saki adarre. Mouest e oa al liñselioù. "Ec'h...", a soñjas-hi, "Met n'eo ket gwir, petra zo fenoz ? N'hellin ket kousket pe betra ?".

He fenn a lakaas war ar goubenner en-dro. Ha sellet ouzh ar voger, ouzh an nor, an taolennoù staget, an nor o tigeriñ, an tapisoù...

"An nor o tigeriñ ?" a soñjas o tihuniñ a-daol-trumm.

Chom a reas difiñv, ha sellet ouzh an nor o treiñ war he mudurunoù, didrouz, hag ouzh ur skeud o tont tre.

"N'eo ket gwir !" emezi outi hec'h-unan.

Met re wir e oa ar gontell o lufrañ e dorn ar muntrer a-benn ma chomfe re bell da zivizout pe oc'h hunvreal e oa c'hoazh pe get !

O tostaat e oa ar skeud. Didrouz penn-da-benn. Spontus a-walc'h eo gwelet un den o tont da lazhañ ac'hanoc'h, evel-just, met spontusoc'h c'hoazh pa vez peurzidrouz. Ne ranne grik, ne veze ket klevet oc'h analat zoken.

"Met bev eo an dra-se ?"

Pa voe tost a-walc'h dezhi e chomas-eñ a-sav.

"Dre chañs emañ c'hwezh ar c'hwezenn o kuzhat hini an aon..." a soñjas Saki, serr he daoulagad ganti bremañ.

Prest e oa ar muntre da seveniñ e gefridi. Savet e gontell gantañ, prest e oa da lazhañ, pa roas ar plac'h yaouank ur mell pikol taol troad dezhañ en e gof. Sevel a reas prim, ha redek war-du an trepas. Santout a reas ar gontell o sankañ e-barzh he brec'h pa dremenas toull an nor en ur huchal:

— Aaakaaaaa !
Gwarded ! Sikour din !

"Ma 'm dije galloudoù hud c'hoazh...", a soñjas, "e vije bet tomm da'z lèr !" Fuloret ha spontet e oa ken-ha-ken. Redek a reas, berr he anal, war-du sal ar warded, en ur leusker un nebeud takennoù gwad war he lerc'h .

Eus un trepas a-gostez ez erruas ar skeud. Strebotañ a reas Saki gant ar spont ha kouezhañ a reas.

Met adtapet e voe a-raok santout al leur galet.

— Kirwan !

— Ya ! Petra zo c'hoarvezet, Rouanez ?

— Mmh, gra Saki ac'hanon, mar plij..., a grogas, a-raok soñjal ne oa ket ar mare evit seurt traoù, hag ez eilgerias :

— Unan a zo war ma lerc'h a-benn ma lazhañ !

Diouzhtu e tennas Kirwan e gleze diouzh e c'houin hag ez eas d'ar red en trepas. Trouz bras a voe, ha netra ken.

— Aze emeon Saki ! Na ra ket biloù, eme ur vouezh a-dreñv dezhi

— Aaka ?

— Mat eo, Rouanez, graet em eus e stal dezhañ

— Hañ ? Petra emañ hemañ oc'h ober amañ ? eme Aaka.

Souezhet-mik hag imoret-fall e seblante Aaka war an dro. Ouzh e heul dezhañ e oa un dousennad warded.

— Saveteet en deus ac'hanon, setu tout...

— ...

Den ne gouskas mui en noz-se er palez. Buan e voe graet enklaskoù, ha kavet korfoù ar warded a oa bet war hent al lazher. Met, iskisat tra, ne voe ket adkavet e gorf neblec'h. Ne chome nemet e wiskamant du hag e gontell, aet ar peurrest diwar-wel.

— Piv a c'hall bezañ graet se ? a c'houlennas Saki digant Aaka pa voent o-unan o-daou, ur wech pareet he gouli gant ur mezeg.

— Ma... Meur a hini a c'hellfe c'hoantaat e vefe unan all e penn ar rouantelezh, ha forzh penaos ne blij ar re c'halloudus da zen.

— Met ne'm boa ket c'hoant da vezañ rouanez !

— Nann, nann, gouzout a ran, n'eo ket dav fuloriñ... Met ne gavez ket iskis e vefe bet Kirwan aze ken buan, gwisket hag all, ha ne vefe ket adkavet ar c'horf ?

— Petra ? Te 'soñj dit eo eñ ?

— Ya ! E dad a fell dezhañ bezañ roue, ket ? Hag eñ a vefe da c'houde !

— Aaka ! N'eo ket peogwir on bet saveteet gantañ eo ret dit bezañ gwarizius e-giz-se ! Ac'hanta, forzh petra ! Null out da vat !

— Met...

— Ket, 'm eus ket c'hoant da glevet. Kroget out da hegasiñ anezhañ diouzhtu pa'z eo erruet ha bremañ p'en deus saveteet ac'hanon – araozout – eo warnañ e fell dit lakaat pep tra ?

— Ket, gortoz –

— Selaou ! N'omp ket dimezet na netra, neuze paouez da vezañ ken gwarizius. Laouen on o vezañ mignonez dit, ha ne fell ket din koll se, neuze paouez.

— Met...

— PA-ouez!

— Mat... Mont a ran kuit neuze.

Fuloret ruz e oa-eñ ivez bremañ.

— Aakaaaa... Na zegemer ket se war an tu fall...

— ...

Ha kuit ez eas en ur stlakañ an nor. Re e oa diouzh Saki. Sarnar, eñvorennoù Nöss, unan o klask lazhañ anezhi, ha se bremañ... Kregiñ a reas da leñvañ puilh, hep gallout paouez.

Tremen a reas an noz, ha da vintin e oa ar rouanez o kousket war ur goubenner gleb a zaeloù.

6

E-keit-se e oa Sarnar war hent an distro d'e rouantelezh. Tremenet gantañ ar menezioù gwenn-kann, kuzhet o fikernioù er c'houmoul ez adkavas an dachenn roc'hellek a oa e hini .

Un aerouant all a oa o nijal nepell. Mont a reas davetañ.

"Ha neuze, petra nevez er rouantelezh, Dralok ?"

Un aerouant glas a oa eus Dralok, evel ma oa bet eus Sarnar a-raok mont da Roue. Gant ar ouenn-se e oa an aesañ dezahñ daremprediñ, ha buan e oa deuet da vezañ mignon gant Dralok.

"Netra, Roue, ne c'hoarvez netra."

Distreiñ a rejont o-daou betek kreiz ar rouantelezh ma oa neizh bras ar Roue, kleuziet e roc'h ur menez divent.

Ne oa bet dibabet rouanez ebet d'an erevent c'hoazh, hag e gwirionez, ne ouie ket ervat Sarnar petra ober e-keñver an dra-se.

Kement a draoù en doa da ober ha kement da zizoleiñ ma n'en doa ket bet tro da vezañ dedennet gant an aerouantezed

c'hoazh. Direnket e oa un tammig gant ar fed e vefe an holl erevent all o c'horthoz ur vi roue, kuzhet ennañ ur priñs da gemer lec'h e dad.

O tiskuizhañ e oa pa erruas un aerouant yaouank er menez.

*"Roue !", emezañ,
"Deuit buan ! Troet int da sot !"*

"Petra ? Piv ?"

*"Daou aerouant ruz, er
Su, aet int da dagañ ar
rouantelezh !"*

"Petra ?"

*"Se an hini eo o deus
lavaret ! Buan !"*

A-boan lakaet beg e fri e-maez ar menez ma voe dispaket e zivaskell gant Sarnar hag ma plantas tizh war-du Su e rouantelezh, ar menezioù, an harzoù etre bro an erevent ha Meakan.

"Piv eo an daou-se ?"

*"Dratar ha Dratrok,
daou aerouant ruz, bras, kozh
a-walc'h"*

*"Petra zo peg enno ?
N'o deus ket doare da vont da
ober forzh petra e-giz se... Ar
re yaouank c'hoazh... Met int a
oar mat-tre pegement eo bet
koustet ar brezel deomp..."*

Kalz erevent a oa marvet e-pad ar bloavezhioù brezel,

kalz a bep gouenn. Ne felle da hini ebet ez adkrogfe an emgannoù, daoust ma ne oa ket laouen an holl gant an tamm douar a oa dezho bremañ.

Ar buanañ ma c'helle e nije Sarnar ken e leze an erevent all war e lerc'h. Daoust dezhañ bezañ yaouank c'hoazh e oa ken bras hag an erevent koshañ a anezeve. An erevent ne baouezent morse a greskiñ, ha dre ar vent e c'helled lavaret oad ur glazard meur.

Met brasoc'h ha kreñvoc'h e oa Sarnar eget ar pezh a zlefe bezañ, disoc'h ar meskaj gwad a oa en e gorf sur a-walc'h. Kreñvaet e oa e gigennoù buan, ha kresket e c'halloudoù ivez. Tan a dufe, tan gwenn, ken tomm e oa. E skilfoù a c'halle diregiñ ha drailhañ kazi forzh peseurt danvez.

Met ne blijje ket an emgannoù da Sarnar. Ha pa ne vefe nemet evit c'hoari evel ma rae an erevent bihan.

Marteze e vefe ret dezhañ en ober en deiz-se koulskoude.

O tostaat e oa ar menezioù, met ne wele netra. Aerouant ebet.

"Emichañs n'eo ket re ziwezhat c'hoazh..." a soñjas a-

raok nijal buanoc'h c'hoazh a-dreuz ar c'houmoul.

Ne oa aerouant ruz ebet neblec'h. Eo ! A-hont, er pelloù, a-us ar menez dija.

Ur yudadenn a gasas Sarnar a-raok mont war e lerc'h. Ne oa aerouant ebet gouest da vont ken buan hag ar Roue, hag e-soñj e oa da implijout e nerzh evit ma chomfe ar peoc'h.

Kregiñ a reas da gomz ouzh an aerouant a wele, met kloz e seblante e spered bezañ. Ne chome nemet un dra da ober evit herzel an aerouant ruz. Tagañ.

Prest e oa da vont warnañ ha da skeiñ pa erruas an eil aerouant a-dreuz ar c'houmoul, dres dindanañ.

Ur pikol taol a roas an hini ruz d'ar Roue, gant un huchadenn gounnar.

Taget e oa da vat, ne oa ket ur c'hoari, c'hoant en doa bet an aerouant da c'hloazañ anezhañ. Gloazañ roue an erevent.

Disoñjet e voe ar boan gant Sarnar, ha tan a dufas. Ur flammenn divent ha tomm-berv. Met c'hwitañ a reas.

Daoust ma ne oa ket ken kreñv Dratar hag eñ en doa bevet emgannoù dija hag e ouie mat penaos tagañ ha tec'hout

diouzh taolioù an aerouant liesliv.

Un taol lost a zistages Sarnar gantañ neuze ha tapet e voe gant an hini ruz e kreizig-kreiz e benn.

War-dreñv e voe kaset, distabilaet e nij gantañ dre nerzh an taol. Gwelet a reas Sarnar kement-se, ur chañs dezhañ da herzel an emgann buan. Diaes e oa dezhañ, met an tommañ tan a c'halle a gasas war korf e enebour.

Kouezhañ a reas gant ur yudadenn skrijus.

Ne chome mui nemet unan.

"Gant ma ne vo ket ken sot hemañ hag ma paouezo drezañ e-unan..." a soñjas Sarnar, ankeniet un tammig.

Ne blije ket dezhañ ar soñj bezañ lazhet unan eus e re, ha n'en doa ket c'hoant da adkregiñ. Met pell e oa an aerouant all dija, ha ne oa nemetañ evit herzel anezhañ.

A-us douarou an dud e oa an aerouant dija p'en em gavas Sarnar warnañ. Dre chañs e oant kuzhet gant ar c'houmoul c'hoazh, hag a-us un dachenn digenvez pe dost ma ne vefe den evit gwelet an emgann pe da vezañ friket dindan pouez un

aerouant o kouezhañ, forzh pe hini e vefe.

Serret e oa spered an aerouant all, evel an hini kentañ.

"N'eo ket reizh" a soñjas Sarnar. Sañset e oa gouest ar roue da vont e darempred gant forzh pe hini eus e sujidi, ha pa ne fellfe ket dezho, met aze n'helle ket e c'halloudoù ober tra pe dra da sikour anezhañ. Hag e traoù all en doa da soñjal d'an ampoent : hanter-dro en doa graet an aerouant all da zont da dagañ anezhañ, gant un huchadenn spontus.

Ha kroget an emgann etre an daou loen divent. N'en em ganne ket Dratrok evel Dratar tamm ebet e gwirionez. E skilfoù an hini eo a implije a-benn klask diregiñ kroc'hen skantek ha kig Sarnar, e zent bras ha diniver a-benn klask troc'hañ tammou anezhañ. Met re vuan e nije ar roue dioutañ, ha ne rae nemet tremen hebiou ar skant liesliv o lufrañ en heol.

Bewech ma skoe Sarnar e stoke ouzh an aerouant ruz hag e veze gwad o strinkañ. Ken tomm hag an tan e oa ar gwad-se, evel pa vije bet maenteuz o redek e gwazhiennou ar glazard-meur.

A-benn ar fin e plantas Sarnar e skilfoù e bruched dinerzh egile.

Ne oa ket marv c'hoazh. Ha c'hoant en doa Sarnar da c'houzout. Met n'en doe ket amzer da lavaret tra pe dra. Ur skeud a ledas warnañ, ha kaset e voe da nijal pelloc'h gant un taol spontus en e gein. Distro e oa Dratar.

Gloazet ha devet ma oa ne oa ket anezhañ al loen ken meurdezus a anaveze Sarnar. Met daou e oant a-enep dezhañ bremañ, hag eñ roue. Daou euzhvil, ur fulenn foll en o daoulagad.

Kaer en doa dont a-benn da dremen hebiou skilfoù unan, bepred veze dent pe tan egile o tizhout anezhañ. Gloazet e oa eñ ivez e meur a lec'h bremañ, daoust ma ne strinke ket e wad c'hoazh. Pep taol a bake a veze rentet gantañ, biskoazh ne oa bet ken tomm an tan o strinkañ eus e c'heol, met ne oa ket trawalc'h a-enep daou aerouant kozh, galloudus, hag int gloazet.

"Mar ne vijent ket gloazet e vijen marv dija" a soñjas. Ne oa ket poent soñjal.

Pellaat a reas an daou ruz a-gevred. Divizet o doa tagañ asambles. C'hoant o doa d'e lazhañ da vat.

"Met perak ? PERAK ?" a huche Sarnar gant e spered, en ur gas ur yudadenn davet an daou aerouant.

Ne respontjont ket. Ha splujañ warnañ a rejont. D'ar mare ma oant o vont d'e dizhout e stlakas Sarnar e zivaskell ar c'hreñvañ ma c'hellas, hag e tremenas dreisto en ur lezel ur flammenn da zeviñ o c'hein hag o divaskell. Met ne oa ket trawalc'h.

Pep aerouant a gendalc'has diouzh e du, a-benn tagañ anezhañ a-zehou hag a-gleiz war ar memes tro.

Chañs ebet d'en em dennañ.

"Setu penaos ez echu ma ren..." a soñjas, "Karout a rafen bezañ adwelet Saki ur wech ziwezhañ"

Hag eñ da serriñ e zaoulagad, daelou o tont enno pa adsoñjas en hudourez yaouank aet da rouanez. O c'hortoz e oa an taol a lazhe anezhañ, trubardet ma oa gant e bobl.

Met ne zeuas ket an taol. Ne voe nemet huchadennoù.

Erru e oa Dralok. Ne oa ket e-unan.

Daou aerouant, pegen galloudus bennak e vefent, n'hellent netra a-enep un dek

all, pa oant gloazet war ar marc'had.

Met ne rejont netra evit klask achap, ne rejont nemet tagañ, ha tagañ c'hoazh, betek ma teufe Sarnar d'o lazhañ abenn ar fin, o plantañ e skilfoù en o bruched hag o tebriñ o c'halonou evel ma oa ret d'un aerouant ober pa ziskare unan all.

Daeloù tan a gouezhe eus daoulagad Roue an Erevent.

7

Abaoe ar mintin e oa Saki o treiñ ha o tistreiñ en he falez, fuloret, ankeniet. Goulennata a reas ar warded a oa war ar mogerioù e-pad an noz met ne dapas gouzout netra : n'o doa gwelet den, nemet p'en doa lammet warno evit o lazhañ. Chom a reas hir amzer da sellet ouzh an dilhad du hag ar gontell, lakaet war taol he c'hamb. Dilhad paotr, kreñv, graet evit fiñval aes... Evel pa vefe c'hoant da grapat gant ur voger gastell da skouer...

En em santout a rae gwan rak an enebour kuzh-se. Heuliet e veze abaoe an noz gant tri gward met ne blije ket dezhi. C'hoant he doa da vezañ gouest d'en em zifenn drezi he-unan.

Kerzhet prim a reas Saki betek sal an tron.

A-dreñv ar gador roue, stag ouzh ar voger, ouzh banniel livioù ar rouantelezh, e oa he c'hlezeoù hud.

Miret e oant bet da arouez fin ar brezel. An elfed o doa prestet anezho dezhi gwechall evit ma tifennfe Meakan, ha lavaret o doa dezhi mirout anezho. Hervezo ne vefe

den ebet ken gouest d'o implij diwar neuze.

— Kit kuit! a urzhias Saki d'ar warded o doa heuliet anezhi betek neuze. Ha mirit ouzh an holl da zont tre ! C'hoant 'm eus da vezañ em unan.

— Ac'hanta, Ho Meurdez, a lavaras ur gward, dav eo deomp ho kwareziñ...

— Mat e vo, Elean.

Stouiñ a reas ar gward ha mont kuit gant ar re all da ziwall an nor.

Tostaat a reas Saki ouzh ar voger. Sevel a reas-hi war begoù he zreid ha tizhout a reas ar c'hlezeoù. Ur red a nerzh a dremenas dre he c'horf. Santout a rae ar c'hlezeoù o talmañ evel kalonoù etre he daouarn. El lavnennoù-se e oa bet sunet holl he galloudoù hud p'he doa klasket lazhañ Kilmano hag a oa roue an Erevent d'ar mare-se.

Mar ne c'hellfe ket o implijout dre an hud e implijfe anezho dre an nerzh. Divizout a reas e oa poent dezhi deskiñ ober gant armoù.

*

* *

— *Ha gouest 'vefe unan bennak da zisplegañ din petra a oa peget enno ?*

En em vodet e oa Sarnar hag e guzulieren er menezioù a-benn kaozeal war an darvoud tremenet.

— *Daoust ha komzet o deus d' unan bennak ac'hanoc'h nevez zo ? Lavarit din tout ar pezh a ouezit diwar o fenn... Pep titour zo mat da gaout.*

Sellet a reas an erevent an eil ouzh egile. Ar Roue Sarnar a oa ken uvel e-keñver e vreur milliget, Kilmano... Selaou a rae e guzulieren ha heuliañ a rae o alioù. Goude ur pennadig e komzas un aerouant yaouank ruz, an hini a oa bet o kelaouiñ Sarnar.

— *Abaoe div sizhun e oant o pourmen 'tro menezioù ar Su. Lavaret o doa din e oa evit gwareziñ hon harzoù rak an dud ma vefe lod o klask dont en-dro amañ... Komzet ho peus diwar-benn se gant an intron Saki, ket?*

— *Ya...Renkañ a raio ar gudenn. Neuze 'vefent bet eno abaoe ur mare dija... Met perak o deus divizet tagañ an dud ?*

— *Sarnar-Roue, eme ur aerouant gwer divent, kozh-Noe. Komzet em boa gant Dratrok un nebeud devezhioù*

zo. *Gwelet ez eus bet un den gwisket gant ur sae zu o kantren er menezioù ganto. E trowardroioù Tour an Tasmantou e oa.*

— *Tour an Tasmantou?*
a c'houlennas Sarnar, gant ar c'hoant gouzout.

Gwelet a reas skilfoù an aerouant kozh o stardañ, o roufenniñ ar maen.

— *An anv-se 'vez roet d'an tour kozh gant an dud. Emañ er menezioù, met diouzh tu an dud c'hoazh. Milliget e vefe al lec'h. Aon o deus an dud da vont di. Diaes eo e welet diwar-nij, setu perak n'eo bet biskoazh distrujet ganeomp e-pad ar brezel.*

— *Penaos e ouezez kement a draoù, Draraog?*

— *Karget ho peus ac'hanon da zivall hon harzoù, Sarnar-Roue. Dre ma spered e selaouan an dud, evit klevet hag-eñ e teufe c'hoant dezho da dagañ ac'hanomp... a respontas an aerouant gwer o stouiñ e benn.*

— *Un den o pourmen e-kichen Tour an Tasmantou... a adlavaras Sarnar evitañ e-unan. Hag ul liamm a vefe etre hennezh hag emzalc'h Dratar ha Dratrok?*

Poent e oa dija adkavout Saki. Hi a ouife hiroc'h diwar-

benn an den-se. Santout a rae an aerouant meur e oa un istor teñval a-dreñv an darvoud-mañ. Sevel a reas Sarnar war e bavioù divent ha digeriñ a reas e eskell.

— *Breudeur, a lavaraseñ, poent eo din mont war-du rouantelezh an dud en-dro.*

*

**

— Tu kleiz, tu dehou, un taol e-kreiz gant an dorn kleiz hag echuiñ war-bouez un taol kreñv a-dreuz gant an dorn dehou!

Sentiñ a reas Saki ouzh urzhioù Kirwan, dindan sellou mouzhet Aaka.

Abaoe ur sizhun e teske Saki en em gannañ gant he c'hlezeoù, ha Kirwan e oa he c'helenner peogwir en em ganne ivez gant daou gleze, padal e rae Aaka gant unan hepken. Feuket-meurbet e voe o klevet se met ne gredas lavaret netra.

Ha bremañ e oa o sellet outo o pleustriñ e porzhdibarzh ar c'hastell, evit diwall na c'hloazfe ket Kirwan e Rouanez. Ne blije ket ar paotrese dezhañ. Re jentil, re vray, re greñv e oa da vezañ gwirion. Marteze e oa gwarizius, evel ma

rebeche Saki kement outañ, met ne gare ket ‘mabig an dug’ tamm ebet. Ha sellet a rae outo oc’h en em gannañ. Ret e oa anzav ez tegouezhent brav asambles. Eñ a oa koshoc’h egeti, un tres fur ha dous war e zremm, mestroniañ a rae matre an armoù, ha pasianted en doa ganti. Hag hi, ken barrek. En desped ma kave ganti ne oa ket tre en he lec’h dindan a garg a Rouanez e oa reizh ouzh he sujidi, hag e klaske ober he seizh gwellañ. Hag hi, ken brav... Hep he galloudoù hud zoken e chome ur roud kevrinus en he daoulagad glas-oabl, evel un heklev eus an amzer dremenet...

— Aaka? a c’halvas Saki.

— Mmmm? a vouskomzas en ur sevel e zaoulagad daveti.

— Tres kousket zo ganit! emezi en ur vouse’hoarzhin. Mont a ran da varc’hegañ er c’hoadoù gant Kirwan. C’hoant ’peus da zont?

Sellet a reas ar paotr yaouank outi. Tres skuizh met eürus he doa. War a seblante he doa kavet he roue...

— Ket, traoù ’m eus da ober amañ, a respontas-eñ goude ur pennad.

— Mat, ’vel a gari. En em welet a raimp gant ar pred, neuze!

— Ya, ken bremaik...

Plijus e oa tommder fin an hañv e disheol an delioù glas. Bresk e oa c’hoazh ar goadeg, devet ma oa bet gant an erevent, met adkreskiñ a rae an natur goustadik. Kichen-hakichen e kerzhe kezeg Saki ha Kirwan.

— Komzit din diwarbenn ho tugelezh, Kirwan, a c’houlennas Saki goude ur mare didrouz.

— N’eus ket kalz tra da lâret, Saki, a lavaras egile. C’hwi ’oar, n’eo nemet ur morad rivinoù. Asantet en deus ma zad ober war-dro peogwir e ouie ne vefe ket gouest kalz tud d’en ober estregetañ.

— Ha. Heee... ur goulenn un tammig iskis am befe da ober ouzhoc’h, ma’z eo mat deoc’h.

— Grit, grit, me ho ped.

— Setu, bet eo ma mignon Sarnar...

— Roue an erevent, a droc’has Kirwan a vouezh izel, tres du war e zremm.

— Ya, dres. Ma, lâret en deus din e oa bet tud o klask mont tre e rouantelezh an erevent. Ha goût a rit piv en defe graet kement-se?

— Ne ran ket, a respontas Kirwan un tammig re vuan. Nann, a adlavaras dousikoc'h. Ne welan ket piv 'vefe sot a-walc'h da glask mont war tachenn ar glazarded-tan.

— Ne blij ket an erevent deoc'h, mar ne fazian ket?

— Ne rit ket. Kement 'm eus kollet dre o zan milliget ma ne c'hellin biken pardonñ, daoust ma'z on plijet, evel-just, e vefe peoc'h etre hor pobloù.

— Ya. Ha deomp eo d'e virout...

Kenderc'hel hag echuiñ a rejont o fourmenadenn digomz, en ur brofitañ eus tommder an heol ha paziou luskellus ar c'hezeg o kerzhet.

— *Saki...*

Dihuniñ prim a reas ar rouanez yaouank pa glevas mouezh Sarnar en he fenn.

— Sarnar ? Pelec'h 'maout?

— *Er-maez, evel-just. Te 'gav dit on bihan a-walc'h da vont tre dre da brenestr ?*

— Heee, ket, gwir eo. Heee, pet eur eo?

Damgousket e oa Saki c'hoazh .

— *Mintin eo dija.*

Sevel a reas Saki ha kerzhet betek he frenestr. Sarnar, e bavioù war ar mogerioù difenn, a errue e benn a-live ganti. N'en doa ket neuz da vezañ en e aez war ar voger.

— *Un tammig strizh eo...*

Ur wech pradet dirak Arkos, gant Saki hag Aaka a-dal dezhañ e tisplegas Sarnar abeg e weladenn.

— *Daou aerouant 'oa lakaet en o fenn tagañ Meakan. Dav eo bet din lazhañ anezho evit mirout outo da vont.*

Saki a daolas ur sell ouzh ar goulioù a oa ouzh hobregon an aerouant meur.

— *Da soñj ma c'huzulierien, hag a-du emañ*

ganto, ez eo liammet kement-mañ ouzh bezañs un den gwisket e du hag a vez o pourmen er menezioù, war-du Tour an Tasmantou, evit bezañ resis.

Ur penn spontet a voe ouzh Aaka.

— An tour milliget-se?

— *Anavezout a rez an tour-se, Aaka?*

— Klevet 'm eus komz hepken, gant marc'heien all a oa o tont eus an Norzh. War a seblant e vefe klevet youc'hadennoù skrijus o tont ac'haleno, ha kement-se abaoe pell. Ne gred den ebet tostaat.

Sellet a reas Sarnar outañ, o hejañ e benn evel evit lâret « ya », ha treiñ davet Saki.

— *Traoù grevus zo o c'hoarvezout eno, Saki. Unan bennak – pe meur a zen – zo o klask distrujañ ar peoc'h a zo etre hor fobloù. Deuet on da c'houlenn sikour ganit... Aesoc'h 'vo dit enklask eno eget na vo din.*

Soñjal a reas Saki ur pennadig. Klasket e oa bet lazhañ anezhi, ha klasket e oa bet lakaat ar brezel da adkregiñ.

— Mat. Kas ac'hanon di, ma'z eo mat dit ma dougen war da gein.

Ha, un tres laouen-tre warni, ez ouzhpennas:

— Adkrog eo an troioù-kaer!

— Eee, Saki... Te 'oar e c'hell bezañ dañjerus?

— Tamm ebet, peogwir e teuez ganin, Aotrou marc'heg!

— Ah boñ ?

En deiz war-lerc'h e oa pintet poblañs Arkos a-bezh war ar mogerioù, evit sellet ouzh an daou zen pouezusañ er rouantelezh o vont kuit, war kein un aerouant ouzhpenn-se ! Saki he doa roet urzh d'he c'huzulier-meur da ren war ar rouantelezh e-pad he beaj hag ur jeneral a rafe war-dro an arme e-plas Aaka.

Saki a bignas da gentañ war kein an aerouant. Un dibr iskis a oa bet savet evit an darvoud : daou blas a oa dezhañ ! Aaka a grasas d'he heul war kein ar glazard-meur, un tammig diasur. O dafar a oa staget a-dreñv an dibr.

Laouen e oa Saki. Div wech brasoc'h eget da vare he nijadenn gentañ e oa Sarnar, setu, sur a-walc'h, e oa an dibradañ o vont da vezañ... hej-dihej!

— Deomp ! a lavarar-hi, entanet.

Pa zigoras Sarnar e eskell divent e stardas kreñv Aaka dargreiz Saki, spontet-mik an tamm anezhañ. Marc'heg e

oa, ket nijer. Dirak selloù sebezet an arvesterien e savas Sarnar betek ar c'houmoul. Saki a reas ur sin dorn da Girwan hag a oa o sellet outo, ken sebezet hag ar re all.

— Perak ne'z peus ket goulennet gantañ dont ? a huchas Aaka en he skouarn.

— Peogwir eo re c'hrevus an afer-mañ 'vit lakaat forzh piv er jeu ! Hag ouzhpenn, ne gar ket an erevent ! Ur vezh !

Plijet e voe Aaka o klevet ar gerioù-se.

En deñvalijenn e nije prim Sarnar war-du an Norzh. Kousket e oa Saki hag Aaka war e gein. A-benn an deiz war-lerc'h e vefent erru, setu koulz dezho diskuizhañ...

*

**

O plavañ e oa Sarnar a-us da Saki hag Aaka hag a oa o kerzhet er menezioù war-du an tour. Eus an neñv e oa Sarnar o tiwall anezho.

- Te 'gav dit ez eus ul liamm etre an tour milliget hag emzalc'h iskis an erevent ? Hag etre o emzalc'h ha an dagadenn a-enep dit?

Treiñ a reas Saki davetañ.

— N'ouzon ket c'hoazh. Met klasket 'm eus titouroù diwar-benn an tour-se e kadastr ar rouantelezh. Skrivet eo ennañ e vefe ur sorser treitour d'ar rouantelezh o vevañ e-barzh. Unan nac'het gantañ sikour er brezel daoust dezhañ bezañ barrek. Maaral e anv.

— Ha ni, evel-just, zo 'vont da welet anezhañ ?

— Chom sioul, Aaka. Un nebeud kanvedoù zo e oa o vevañ eno. Marv eo abaoe pell.

— N'eo ket kalz gwelloc'h, a c'hrozmolas Aaka.

Brumenn a oa o tiskenn eus krec'h ar menez. A-boan ma wele Aaka kein Saki bremañ. Hastañ a reas adtapout anezhi. Gouzout a rae ervat e oa kollet dezhi he galloudoù hud, met e surentez e oa en he c'hichen memestra.

Etre daou dakad brumenn stank e teuas an tour du war-wel e penn an hentig serzh. Ne oa ket uhel-uhel, met pa errujont e-harz ar savadur en em santjont bihan ha gwan-tre.

— Sarnar? Erruet omp. Mont a reomp 'barzh an tour.

— *Diwallit mat. Santout a ran ur galloud hud kreñv...*

— Ya, santet 'm eus ivez. Mont a raio. Ken bremaik.

— Santet 'peus ivez hag emaut o vont e-barzh evel-se,

pres warnout ? Aet out skuizh gant ar vuhez dija ? Me n'on ket ! Da galz merc'hed 'm eus da blijout c'hoazh !

Klask a rae Aaka ober fent evit kuzhat e aon.

— Aaka, a lavaras Saki en ur vountañ an nor vreïn. Serr da veg ha deus.

Krenañ a reas ar marc'heg pa heulias Saki en tour.

9

Teñval e oa diabarzh an tour. Ken teñval zoken ma oa tu da santout an deñvalijenn, evel pa vije bev hag o klask mont tre en o c'horfoù. Yen-sklas e oa ivez. Yen ha gleb. C'hwezh louedadur a oa en aer. Aaka a glevas trouzioù iskis o tont a-zirakañ. Chalet, e c'halvas dousik.

— Saki?

Respont ebet, ha kenderc'hel a reas an trouz, evel un dra o frotañ mein. Nec'hetoc'h-nec'hetañ e tostaas didrouz, un dorn o heuliañ ar voger evit en em heñchañ.

A-greiz-holl e tarzhas ar gouloù en trepas. Gant ar spont e lammas Aaka war-gil.

— Haaaa! Ne c'hallfes ket respont pa vezez galvet? Graet 'peus aon spontus din!

Mousc'hoarzhin a reas Saki e gouloù ruz he lamp.

— Digarez, ne 'm boa ket klevet. O klask lakaat ma lamp war-elum gant ma meintan e oan, met un tammig gleb e oant, setu ne oa ket aes!

Setu petra e oa an trouz iskis, a soñjas Aaka, dinec'het. A-boan soñjet en doa kement-se ma adkrogas an trouz. Sevel a reas e zaoulagad. Difiñv e oa

Saki, he sellou paret war teñvalijenn an diri a gase d'ar c'hav.

— Kendalc'homp, a lavaras-hi gant ur vouezh un tammig diasur.

An deñvalijenn tro-dro dezho a oa tevoc'h-tevañ, evel pa vije o tebriñ tan al lamp. Mouget e oa ar gouloù. Gant ur jestr prim ha nervus e lakaas Saki un eil war elum hag a roas da Aaka. Un tammig gwelloc'h en em santas gant ar gouloù-se e penn e zorn.

— Ret eo deomp diskenn ? a c'houlennas-eñ a vouezh izel.

Pe a vouezh uhel marteze, met mouget e voe e gomzoù gant an deñvalijenn.

— Dav eo gouzout piv zo kuzhet amañ. Ur galloud bras-spontus eo ret kaout evit sujañ daou aerouant dre ar spered... Piv 'oar petra 'raio ar wech a zeu ? a respontas-hi ken izel all.

— Te 'gav dit eo an den bet gwelet er menezioù gant an erevent a zo kaoz d'an istor-se?

— Ya. Ha p'o dije bet c'hoant an daou aerouant ruz da dagañ hor rouantelezh n'o dije biken gallet serriñ o spered ouzh galloud Sarnar. Un dro-hud galloudus hepken a c'hallfe ober se. Hag un degouezh iskis

eo e vefe an den du-se o pourmen dre amañ er mare-mañ.

O tiskenn gant an diri e oant bremañ ha ne 'z ae ket an traoù war wellaat. *Solut* e oa an deñvalijenn a oa tro-dro dezho. Kreñv e starde Aaka dorn Saki, en ur heuliañ anezhi a-dost. Skornet e oa o bizied.

Ar bazenn diwezhañ. Sevel ar gouloù a reas Saki, met ne welas ket kalz tra. Chom a reas difiñv, kollet en he soñjoù. Goude ur pennad e lavaras un nebeud gerioù hud a vouezh izel, gant ur vouezh don. Ha leuniet e voe ar sal gant ur gouloù gwer boull ankenius.

— Saki! Adkavet 'peus da c'halloudoù ! a lavaras Aaka, laouen o vezañ gwarezet en-dro gant nerzhioù kreñvoc'h eget an houarn. Met, heee, ne c'hallfes ket bezañ dibabet ul liv laouenoc'h? Roz, da skouer ?

— Siwazh, n'em eus galloud hud ebet. N'em eus graet nemet implij an hudouriezh a zo en aer, e pep lec'h tro-dro deomp. Pa vimp aet kuit ac'hann ne c'hellin ober netra ken. Ha ne zibaban ket pep tra. Goulennet 'm boa gouloù, ket gouloù gwer spontus. Ret eo krediñ e oa gwer ar gouloù diwezhañ a sklêrijenne al lec'h mañ.

— Haaa... bah, n'eo ket fall dija, a glozas Aaka, dipitet hag ankeniet.

Sellet a rejont tro-dro dezho. E foñs ar sal e oa un daol labour leun a levrioù kozh hag a zafar hudouriezh poultrennet ha brein, eskern loened, dourennoù, plant sec'h a bep seurt. Ne oa netra a-hend-all, estreget chadennoù stag ouzh ar mogerioù o lufrañ gant ar gouloù gwer, an hevelep seurt a vez kavet e "stal-labour" ar bourev a servije a-dra-sur da stagañ tud. Ar chadennoù-se a rae an trouz iskis a veze klevet, o ruzañ ouzh ar voger gant ur red avel bennak, ar pezh a oa iskis a-walc'h dindan an douar, met ne oa ket doare Saki da chalañ evit ken nebeut-se.

Bremañ pa ouie Aaka ne oa ket graet an trouz gant un euzhvil bennak kuzhet en un toull, o c'hortoz lammat warno, en em sante gwelloc'h.

— N'omp ket ar re gentañ o tont amañ. Sell, roudoù zo er boultrenn hag a gas betek an daol.

Gwir e oa, gant ar c'hantvedoù e oa berniet war al leur meur a gantimetrad poultrenn, evel ur gwiskadig erc'h hag a ziskoueze splann kammedoù o vont war-du foñs ar c'hav.

Tostaat a rejont d'o zro, Saki o klask en he eñvor tout ar pezh he doa desket diwar-benn an hudouriezh zu. Rak anat e oa eo ar pezh a veze graet er salmañ gwechall. Ar pezh na oa nemet teñvalijenn da Aaka a oa roudoù don un hudouriezh difennet a oa intret an aer ganti evit daoulagad Saki. Ar seizh levr bras a oa war an daol ne roent ket c'hoant bezañ lennet. Diboultrenn e oant, met goloet gant un danvez a denne da groc'hen sec'h. Kroc'hen tud sec'h! Ur penn heuget a oa ouzh Aaka hag unan trubuilhet-bras ouzh Saki. Piv e oa ar Maaral-se ? Ha piv a oa bet nevez a oa o lenn al levrioù-se ? Astenn a reas he bizied da stekiñ ouzh golo al levr kentañ.

— Saki, n'on ket sur e vefe ur mennozh mat...

Hep selaou e kendalc'has Saki, he daouarn o krenañ. Flourañ a reas beg he bizied golo rukunus al levr.

Ha ne c'hoarvezas netra.

Tost dipitet e oa Saki.

— N'eo ket reizh. Kizidik-tre on ouzh an hudouriezh, ha pa vez hudouriezh en un dra en he santan diouzhtu, evel em c'hlezeoù da skouer. Hag al levrioù-se zo levrioù hudouriezh zu, bet skrivet sur a-

walc'h gant Maaral e-unan, neuze e tlefent bezañ leun a c'halloud. Nemet... Nemet e vefe bet lonket ar galloud-se gant an den du !

— Hañ ?

Stekiñ a reas Saki ouzh an holl levrioù, hep santout netra ouzhpenn.

— Grevus eo, Aaka. N'ouzon ket eus petra e komz al levrioù-mañ, met an den du – pe piv bennak all 'vefe – a vestroni tout ar pezh a oa enno.

Klask a reas digeriñ al levr, met ne zeuas etre he bizied nemet bruzun follennoù louet. Ne oa ket tu da lenn al levrioù-se ken.

— Dav eo distrujañ anezho memes tra, petra bennak ma'z eo sunet o galloud, ne ouzer morse.

Sachañ a reas unan eus e daou gleze eus e c'houin, ha troc'hañ pep levr e daou damm. Fulennoù glas a darzhe bep tro, pa geje hudouriezh kozh ar c'hlezeoù gant hudouriezh zu al levrioù.

Ur wech echu e huanadas Saki. Gant an hudouriezh zu e oa tu da lakaat ur c'horf da vont da get ken aes ha tra... ha korf al lazher bet o tagañ anezhi – he brec'h a reas poan dezhi pa adsoñjas e kement-se – a oa aet da get...

Ha Kirwan e vefe an hini a oa bet o teskiñ an hudouriezh zu amañ ? En e zugelezh e oa an tour ouzhpenn-se...

— Distroomp da Arkos, Aaka. Traoù 'm eus da wiriañ eno.

10

Laouen e voe an holl er gêrbenn pa weljont ar rouanez o tistreñ ken buan eus he beaj d'an Norzh. Ganto ivez e oa chomet eñvorennoù eus ar brezel, ha diaes e oa dezho kaout fiziañs e Sarnar, an aerouant.

Kirwan a oa o c'hortoz anezho, met ne gredas ket tostaat keit ha ma ne vefe ket aet roue an erevent kuit.

Tres du a oa war penn Saki koulskoude.

— Petra zo c'hoarvezet ganeoc'h, Rouanez ? a c'houlennas ganti pa voent er palez.

— Netra, netra... Met grit Saki ac'hanon, mar plij, emezi gant ur mousc'hoarzhig

— Mat..., emezañ, pell a vezañ kendrec'het.

— Kirwan, ha dont a rafec'h ganin da bourmen e liorzhoù ar palez ?

Diouzhtu e voe ur mousc'hoarzh brasoc'h outañ, ha plijadur en e zaoulagad.

— Ya ! Evel-just ! emezañ.

Aaka, kuzhet un tammig pelloc'h, a oa fuloret ur wech ouzhpenn.

"Pebezh paour-kaezh... henezh... Gant e benn diot hag e vlev du hag e zaoulagad dispourbellet... *sellit ouzhin, droch on...* Hag an aotrou en em gann gant daou gleze ha gnagnagna... Pffff, pebezh penn-peul..."

Gwarizius e oa Aaka da vat.

E kreizig-kreiz liorzhoù ar palez e oa bet lakaet sevel un delwenn gant Saki. Kizellet e oa bet he mignon Nöss, an Elf aet d'an Anaon e-kerzh ar brezel, lazhet gant un aerouant. Bewech ma tremene hebiou an delwenn e c'hortoze ma trofe ar mein en e groc'hen glas-mouk en-dro, ma vefe e vlev gwennkann o nijal gant an avel adarre ha ma klevfe e vouezh varzhus en-dro. Kalz huanadennoù trist a oa bet ganti dirak an delwenn.

— Piv eo, rouan...eeh Saki ?

— Un elf... Nöss e oa e anv. Gant Aaka ha me e oa e-pad ar brezel... Eñ n'eo ket distroet... N'eo ket reizh... Ne oa ket sañset mervel... O tifenn e bobl e oa, tra ken, ha marvet eo en abeg din... Etre ma divrec'h...

Daeloù a oa o redek ouzh he divjod. Tostaat a reas

Kirwan, ha kemer anezhi etre e zivrec'h.

— N'eo ket dre ho kwall, Rou... Saki... Me zo sur ho peus graet ar pezh a oa ret ober... Distro eo ar peoc'h, ket ? M'eo bet lazhet gant... gant un aerouant zoken!

Leñvañ puilh a rae Saki bremañ, etre divrec'h kreñv ar paotr yaouank.

Mat en em sante aze, tomm e oa, dous e c'hwezh... Un tammig evel Nöss e gwirionez. Dous e oa e vouezh ivez...

Kuit ez eas Aaka, ruz e zaoulagad ha gleb e zivjod ivez. Ne oa ket brav spiañ an daou-se, met bremañ da nebeutañ e oa sklaer an traoù. Gwelloc'h dezhañ disoñjal anezhi.

O vont kuit e oa pa sellas ur wech ziwezhañ war o zu, ha gwelet a reas stummoù e foñs al liorz, o tostaat. Ne oa ket sañset ar warded bezañ aotreet da zont pa felle d'ar rouanez bezañ sioul. Ha sklaer e oa aze ne c'hoantae ket bezañ direnket.

Petra e oa an traoù-se neuze ?

Divizout a reas mont da welet a-dostoc'h ha chom kuzh brepred. Trawalc'h a wez a oa

aze dezhañ da c'hellout pourmen hep bezañ gwelet.

Laouen e oa o santout e gleze ouzh e gostez. Den ne ouie petra a oa du-hont, met ur raksant fall en doa.

O tostaat e oa ar stummoù tamm-ha-tamm, met pell e oant c'hoazh. Bras e oa al liorz, noz a vefe a-benn nebeut e gwirionez ha kement-se ne sikoure ket Aaka da c'houzout petra a oa eus ar stummoù-se.

"Ma, lavaret e vefe tud atav, met n'int ket gwarded, se zo sur... Ne seblant ket bezañ dek gwiskad dilhad ganto evel tud al lez..."

Soñjal a reas ur pennadig.

"Muntrerien ? C'hoazh ?

"

Ne vefe ket souezh e gwirionez, pa oa kollet bet unan eus o re dija, e teufe meur a hini da echuiñ al labour bet goulennet. Met gant piv ? Ne oa ket ar goulenn evit ar poent.

A-feur ma tostae e oa suroc'h-surañ Aaka e oa muntrerien anezho. Met iskis e kave ne glaskfent ket kuzhat muioc'h eget se. Petra e oa ar vuntrerien-se, erru betek amañ, met dic'houest da guzhat pelloc'h ? Un dra bennak a-

dreuz a oa. Met piv e vefent,
mod all ?

"Marteze e fazian penn-
da benn, a soñjas. Marteze n'int
nemet tud o pourmen..."

Met ret-mat e voe
dezhañ soñjal adarre ne oa ket
evit brasañ mad ar rouanez e
oant deuet pa welas ar c'hlezeoù
oc'h adskediñ gouloù al loar.

Koulskoude ne grede ket
huchal da Saki mont kuit. Ne oa
ket sañset bezañ aze. Ha spi a
oa gantañ da zont a-benn e-
unan, da ziskouez d'egile droch
e oa estregetañ hag a ouie en em
gannañ ha ne oa ket Mestr Meur
an Arme diwar netra.

E gleze a dennas dousik
ha didrouz eus e c'houin.

A-dreñv dezho e oa erru
bremañ. Ur c'hwezh heugus a
oa en aer.

"Met n'eo ket gwir !
Penaos o deus gallet erruout
betek amañ gant ur flaer e-giz
hemañ ?" a glaskas kompren.

Kenderc'hel a rae an tri
den da vont war-raok, didrouz.

N'hellas ket Aaka padout
ken.

"Noz vat deoc'h
Aotrounez !" emezañ kreñv a-
walc'h evit bezañ klevet ganto
ha ket gant Saki.

Ne rejont ket van, ha
kenderc'hel da vont a rejont.

"Hañ ? Ac'hanta, emaint
oc'h ober goap pe betra ?
Bwaaaa, pebezh c'hwezh..."
emezañ o tostaat.

Ne glaske ket bezañ
didrouz ken ha daveto ez eas
tost o redek.

"Petra 'maoc'h oc'h ober
amañ ? Piv oc'h-c'hwi ?"

Respont ebet

"Ho !", emezañ,
kreñvoc'h, "Emaon o komz
ouzhoc'h"

Netra.

Ur mein a dapas diwar al
leur hag a skoas gant an hini
tostañ.

Treiñ a reas e benn, a-
benn ar fin.

Marv e oa. Ur relegenn e
oa, stag un nebeud kigennoù
outi c'hoazh, met netra
ouzhpenn !

Un trouz a reas. Ha
chom a reas an daou all a-sav a-
raok treiñ davetañ. Ha lammat
gant ar marc'heg, o c'hlezeoù er
vann.

"Da nebeutañ e
komprenan evit ar c'hwezh, met
petra eo se ?"

Daoust dezho bezañ
marv ha kollet tost holl o c'hig
ganto e oant kreñv-tre ha poan
en doa Aaka o talañ ouzh an
holl daolioù a veze kaset dezhañ
gant klezeoù kozh ar re varv-
bev.

"Tampir evit ar c'hoant bezañ didrouz" a soñjas a-raok huchal :

— Saki ! Kirwan !
Amañ, buan !

Kenderc'hel a rae ar relegennoù-bev da skeiñ, hag un taol a dapas Aaka war e skoaz kleiz. Gwad a grogas da zont war e houarnwisk.

Gant ar fulor hag ar boan e skoe-eñ kreñvoc'h, ha dibennañ a reas unan eus ar c'horfoù hag a gendalc'has da skeiñ ken dibreder ha tra.

"Feiz, n'eo ket gwir !"

Gwelet a reas Kirwan o tont, e glezeoù gantañ. Saki a oa a-dreñv, met ne oa arm ebet ganti.

— Met, ro unan dezhi, penn-peul ! a huchas a-raok skeiñ un taol kreñv ouzh bruched ar c'horf dibennet.

Klevet e voe sur a-walc'h rak daou a zeuas da sikour Aaka, pep a gleze ganto.

Tri e oant a-enep da dri bremañ.

Met pep taol paket gant Saki, Aaka pe Kirwan a wanae anezho, padal, ar c'horfoù a seblante gallout kenderc'hel d'en em gannañ ur wech troc'het a dammoù, zoken.

A-daol-trumm e voe graet hanter-tro gant Kirwan ha

lezel a reas Saki hag Aaka o-unan.

— He ! Petra 'maout oc'h ober ? eme Aaka

— Kirwan ! a huchas Saki, met ne oa ket egile o selaou.

— Pa lavaran dit eo-eñ a glask lazhañ ac'hanout ! An hudouriezh zu, ne vefe ket kas korfoù a varv da vev, pa soñjer ?

Fuloret e oa Aaka da vat, ha merzet e voe gant ar relegennoù rak skeiñ a rae kreñvoc'h-kreñvañ ganto.

— Met penaos e c'hallfe bezañ bet eno d'ar mare m'eo bet gwelet an den e du ? Er palez e oa ganeomp ! An hudouriezh zu zoken ne c'hell ket kas un den eus ul lec'h d'egile e-giz-se, *pouf* !

Gloazet e oa Saki, ha ne ouie ket petra soñjal.

Hag a-daol-trumm e voe entanet ar c'horfoù marv-bev. War al leur e kouezhjont, tro-dro da Saki hag Aaka. Distro e oa Kirwan, ha ne oa ket e-unan. Gantañ e oa deuet an Arc'hudour nevez, ur sorser kozh ha galloudus. Gantañ e oa bet lakaet tan en enebourien.

— Kirwan ! eme Saki en ur redek war e du, "Kirwan, aon 'peus graet din !". Etre e

zivrec'h ez eas, hag e chomas,
dindan selloù trist Aaka.

O vont kuit e oa pa
glevas trouz ur flac'had. Treiñ a
reas. Ouzh e jod e oa e zorn
gant Kirwan, ur roud ruz ouzh e
groc'hen.

— Difennet eo dit ober
aon din e-giz-se adarre,
komprenet eo ?

Ur mouse'hoarzh a oa
gant Saki.

Gant Kirwan ivez.

11

— Da nebeutañ omp sur
bremañ eo liammet pep tra..., a
grogas Saki.

Gant Aaka e oa aet
goude an emgann, d'ur sal guzh
e donder ar palez.

— Perak n'emañ ket
Kirwan amañ ? a c'houlennas
hemañ goude ur mare.

Sellet a reas ar rouanez
outañ e-pad pell.

— 'M eus ket c'hoant e
vefe kudennoù, a
respontas. Mezh en doe
Aaka a-daol-trumm.

— Selaou, Saki..., a
grogas.

— Mat eo Aaka, komzet
hon eus dija, mat eo, n'eo ket ar
gudenn evit ar mare.

— ...

— Mat, distroomp d'an
afer : gwelet 'vefe bet un "den e
du" o pourmen tro-dro da dour
ar sorser. Gouzout a reomp ez
eus bet unan bennak eno nevez
zo hag ez eus chañsoù bras evit
ma vefe an hini a oa bet e-
barzh.

Gouzout a reomp ivez
eo bet sunet holl c'halloudoù al
levrioù gantañ. Da lavaret eo ez
eo galloudus-spontus e
gwirionez, hag ez eo brasoc'h
c'hoazh e c'halloud bremañ. Ar

brouenn a gement-se e vefe ar pezh en deus graet d'an erevent. Loened-hud zo anezho ha deuet eo a-benn d'o lakaat da glask tagañ Meakan, ar rouantelezh, koulskoude ! Ha serret en deus o spered ouzh ar roue, ar pezh a zo diaes-tre da ober... Daou aerouant kozh... Sañset ez eont war greñvaat a-feur ma koshaont, betek o marv..."

— Mmmh... N'eo ket gwall laouen kement-se holl...

— Nann... Ket re...

— Ret e vefe kelaouiñ Sarnar, ket ?

— Met penaos? N'em eus doare ebet evit ober kement-se, ha ne lezfe an erevent den da vont en o rouantelezh. Ar pezh hon eus divizet, Sarnar ha me, eo...

— Ret 'vo ober pep tra hon-unan, mar komprenan mat.

— Ya ! Met n'hell ket an hudour bezañ gwall bell.

— Perak 'ta ?

— Galloudus pe get, ne c'hell ket un hudour derc'hel tri boud marv war o sav ha bezañ re bell diouto. Ret e oa dezhañ bezañ e kêr mar n'eo ket er palez.

— Er palez ?

— Penaos e vefe erruet ar c'horfoù betek amañ mod all ? Ne vefent ket bet merzet, te 'gred ?

— Geo... Gant ar c'hwezh ouzhpenn...

Mousc'hoarzhin a reas Saki...

— Boa, ar warded a c'hallfe bezañ kredet e oa...

— Me ? Pfff... Nul eo, Saki ! a lavaras, met mousc'hoarzhin a reas d'e dro.

— Oh, mat eo, ret-mat kaout un tammig fent c'hoazh... Diaes eo pep tra er mare-mañ. Met gwir eo, n'emañ nag al lec'h nag ar mare evit-se.

— Petra 'vo graet neuze ? a c'houlennas Aaka.

— Emaon o vont da ober enklaskoù diwar-benn ar Maaral-se.

— Lavar din, Saki... Penaos en deus graet ar sorser-se evit dont ken buan eus an Norzh betek amañ ? Ezhomm en defe bet div sizhun pe un dra 'giz-se, ket ?

— Ya... Gwir eo... M'en dare ha...

— Petra ?

— Ket, netra, n'eo ket pouezus, ur soñj, ret eo din gwiriañ... Mat, mont a ran da levraoueg ar skol hudouriezh.

— Pevar gward a vo ganit, na nac'h ket, ne servij da netra, div wech zo trawalc'h din.

Huanadiñ a reas Saki.

— Mat eo... 'Vel a gari.
Met petra 'maout o vont da ober, te ?

— Mard emañ e kêr e kavin anezhañ, m'en tou.

Mont a rejont pep hini diouzh e du pa voe erru ar warded o doa da ziwall ar rouanez. Kalz enklaskoù he doa Saki da ober.

Kerzhet a reas betek al levraoueg. Ur soñj he doa. Mont a reas war-du rann al levrioù ma oa kelennet penaos dilec'hiañ... N'he doa ket desket en ober, seurt troioù hud a oa da bep hini da zeskiñ e-unan diouzh an ezhomm. Kemer a reas ul levr pounner diwar-benn an dorioù hud : *Penaos sevel un nor hud eus ul lec'h d'egile.*

Aaka diouzh e du en doa lakaet kantadoù a warded hag a soudarded da bourmen e kêr, da c'houlenn gant an dud hag-eñ o defe gwelet un den gwisket e du penn-da-benn, hag da glask anezhañ e-touez an engroez ivez. Met den n'en doa tra da lavaret. Ne oa bet gwelet gant hini ebet, pe n'o doa ket c'hoant da lavaret da nebutañ. Bras-tre e oa kêr e gwirionez ha kalz lec'hioù a oa eno evit kuzhat. Ne ouie ket Aaka petra ober ouzhpenn. Penaos kavout un den e-touez miliadoù ? Ha ne oa

ket sur zoken e vefe emañ c'hoazh... Ha mar kuzhe... Penaos ober ?

O soñjal e oa Mestr Meur an Arme en e vurev pa erruas Saki d'ar red, heuliet adost gant pevar gward tres an digompren war o fenn.

— Aaka ! Kavet 'm eus !

— Petra ?

— Kavet 'm eus penaos e oa tu d'un den nemetañ da vezañ en norzh hag emañ ken buan !

— Penaos 'ta ?

— Dorioù hud !

— Hañ ?

— Dorioù hud ! Digoret e vez un nor en ul lec'h bennak a gas diouzhtu d'ul lec'h all pa dreuzer anezhi !

— Tu zo da ober traoù 'giz-se ?

— Pa lâran dit !

— Ha perak 'peus ket soñjet e kement-se a-raok ?

— Met oc'h ober goap emaut ? Diaes-tre eo ober seurt traoù ! Te 'gred n'em bije ket implijet se e-pad ar brezel m'am bije gouezet ?

— Mmmh, ya, gwir eo...

— N'eus nemet hudourien galloudus ha gouiziek-tre a c'hell ober seurt traoù, ha c'hoazh, n'int ket sur

da zont a-benn bepred...
C'hoarvezet 'z eus e chomfe lod
kollet etre an div zor, da
viken...

— Hag un nor a vefe...
amañ ? En Arkos ?

— Ya ! Sur on ! Ha ken
diaes eo da grouiñ m'on sur
emañ digor c'hoazh, kuzhet un
tu bennak.

— Mat, m'emañ e kêr e
kavin anezhi buan ! emezañ en
ur sevel diware gador.

Redek a reas er-maez.

12

Urzh a voe roet d'ar
warded da vont da enklask en
holl diez, e kêr a-bezh, da glask
un dra bennak a dennfe d'un nor
hud. Un tamm deskivadenn a
oa bet graet anezhi gant Saki,
eus ar pezh a vefe sur a-walc'h
eta, ha roet e oa bet d'an holl
warded.

"N'eus mui nemet gortoz
da ober," a soñjas Aaka.

Ha gortoz a rejont.

Ur gartenn vras eus kêr,
resis-tre, a oa bet ledet ouzh ur
voger. Gant ur pik ruz e veze
merket war-c'horre an holl diez
bet gweladennet. Goloet e oa ar
gartenn tamm-ha-tamm.

Trouz a oa bet gant kêriz
er penn kentañ, met urzhioù o
doa ar warded evit doujañ ar
muiañ posubl d'an tiez hag d'an
dud, ha sioulaet e oa an traou
buan. Den ne ouie petra a oa o
c'hoarvezout, met grevus e oa
war a seblante. Pep ti a veze
gweladennet penn-da-benn, ha
klasket tremenoù kuzh ennañ.

Met ne veze kavet netra.

Dindan ur sizhun e voe
goloet tost ar gartenn a-bezh a
verkoù ruz ha ne oa bet kavet
netra c'hoazh.

"Pelec'h n'hon eus ket klasket c'hoazh ?" a soñjas Aaka, a-raok reiñ un taol war e benn dezhañ e-unan.

"Ar palez !"

Met ne lavaras netra. E soñj a oa gantañ. Tu a oa bet da Girwan da vezañ en Norzh pa oa c'hoarvezet an traoù gant an erevent ruz ha da zistreiñ betek ar palez buan !

Met ne gredas ket lavaret tra pe dra da Saki gant aon lakaat anezhi da fuloriñ adarre.

Mezhek en em sante un tammig e gwirionez. Gouzout a rae a-walc'h e oa gwarizius hag e rae se peogwir ne blije ket Kirwan dezhañ. Met ur wech graet e damm enklask gantañ da nebeutañ e vefe sur ne oa netra a-dreuz gant mab an dug.

"Hag e c'hello Saki bezañ eürus..." a soñjas, tristik.

*

**

Kavet en doa anezhañ. Pell e oa bet o klask, met aze e oa. Kirwan. Ur soñj a oa deuet da Aaka.

— Kirwan ! emezañ.

— Ya ? a respontas hemañ, souezhet un tammig.

— Ezhomm am eus da sikour.

— Ah ? Perak 'ta ?

— Setu amañ, pa oamp bet en Norzh gant Sarnar...

— Roue an erevent...

— Ya. Pa oamp bet eno neuze, en da zugelezh, e oamp bet aet betek an tour du.

— An tour milliget ? eme Girwan, spontet un tammig.

— Ya, an tour-se. Met n'eus mui netra eno, kemeret holl c'halloudoù al lec'h gant ur sorser, an hini en defe kaset ar re varv deomp en deiz all sur a-walc'h.

— Ah... Ha petra a c'hellan ober ?

— Setu : e gwirionez ez eus chomet ul levr war-lerc'h ar sorser, kuzhet en tour. Met dizoloet eo bet gant Saki.

— Ah ya ?

— Ar pezh zo eo ne oa ket ganti peadra da gemer anezhañ — dañjerus eo seurt traoù — ha bremañ e fellfe dezhi ez afen d'e gerc'hat. Ur sac'h hud he deus lakaet sevel evit ma ne rafe netra galloud al levr deomp.

— Deomp ?

— Ya, ezhomm 'm befe e teufes ganin.

— Eeee, perak ?

— Peogwir e anavezez ar vro, evel-just ! Saki n'hell ket dont, ha me n'anavezan seurt... Ha n'em eus ket c'hoant da vezañ ma-unan ha kollet.

— Hag ar warded ?

— Te 'gred e fell da Saki lakaat gwarded en afer-mañ ?

Chom a reas Kirwan da soñjal e-pad ur mare.

— Ma, evel a gari, a respontas neuze.

— Dispar, mont a raimp kuit a-benn daou zevezh, amzer din prientiñ pep tra.

"Ha gwelet 'vo mat piv eo piv" a ouzhpennas en e soñjoù.

Kuit ez eas Kirwan neuze, hep gouzout e oa Aaka o heuliañ anezhañ. Mat-tre e anaveze hemañ ar palez, gwelloc'h eget forzh piv e kêr, dre forzh pourmen ennañ, ha dre an troioù ha distroioù en doa graet pa oa o klask tremenoù kuzh evit surentez Saki.

Seblantout a rae Kirwan mont war-du e gambr, ar pezh a oa reizh e gwirionez. Met a-gleiz e troas e penn an trepas bras a gase d'ar c'hambreier, padal e oa e gambr a-zehou. Ne veze den el lodenn-se eus ar palez war an deiz.

Kenderc'hel a reas Aaka da heuliañ anezhañ, didrouz. Ur soudard mat a ranke gouzout bezañ didrouz pa veze ret.

Mont a rae mab an dug evel pa anavezfe ar palez hag e hent. Iskisat tra.

Treiñ a reas ur wech c'hoazh, ha mont tre en ur sal.

Den ne zeue morse betek an trepasoù kozh ha poultrennek-se, kollet e donder ar palez. Met anavezet e oant gant Kirwan.

Gortoz a reas Aaka un tammig a-raok damzigeriñ an nor. Diwall a rae mat e wigourfe, met kempennet e oa bet ha lakaet eoul dezhi nebeut amzer a-raok war a seblante. Iskisoc'h-iskisañ.

"Pe 'vefe-eñ pe get en do traoù da zisplegañ din...", a soñjas Aaka, ha sellet er sal a reas.

Goullou e oa penn-dabenn. Ha ne oa moger ebet er foñs dezhi. Erc'h a oa. Ha gwelet e veze an diavaez evel adreuz ur rideoz dour. An nor.

"Kirwan ! Gouzout a raen !"

Ha buan ez eas kuit, da gerc'hat Saki. Ne oa levr ebet en tour, ne oa nemet ur pej evit gwelet ha Kirwan e oa ar sorser

pe get. Ha war a seblante e oa sklaer an traoù neuze. Ret e oa dezhañ ober buan.

13

Erru e oa Kirwan en tour don. Ne oa mui spered ebet o yudal abaoe m'en doa kemeret galloudoù al levrioù.

"Ul levr ouzhpenn ? Hag e teuez d'e reiñ din ? Paour-kaezh sod ac'hanout ! Mervel a ri, evel ar re all ! Hag echu e vo oberenn Maaral !".

C'hoarzhin a reas, ur c'hoarzh spontus, c'hoarzh un den troet sot gant nerzh du e c'halloudoù.

O tiskenn e oa tamm-ha-tamm, pazenn-ha-pazenn. Plijout a rae an doare aergelc'hioù-se dezhañ, du-lous, c'hwezh ar marv hag ar spont ennañ. Hag ar galloud. E pep lec'h e oa. Ur blijadur dezhañ.

"Met e pelec'h emañ al levr-se ?" a grogas da c'hrozmolat

— Ne gavi netra amañ ! a respontas Aaka dezhañ

— Petra ? C'hwi ? Amañ ?

Deuet e oa Saki gantañ.

— Hag e pelec'h emañ ho kwarded ? Ha! Ha! ha! C'hwi 'gred deoc'h e c'hellot ma herzel c'hwi ho-taou ? Ur marc'heg dic'houest hag un hudourez dic'halloud ?

Lugerniñ a reas klezeoù hud Saki. Fulor a oa en he daoulagad.

— Ha me 'm boa fiziañs... Ha me 'soñje din...

— Netra ! Netra ! Gwan out, evel an holl re all ! Ken gwan !

Ha tan a gasas warno. Lammat a rejont en a-dreñv, kuit da vezañ devet.

Kuit e redas an hudour, Kirwan, war-du foñs ar c'hav.

— Petra 'mañ oc'h ober ? a c'houlennas Aaka. N'eus netra du hont !

— A gred dit, paourkaezh ! eme ar sorser en ur vont dre an tremen kuzh a oa eno.

D'ar red ez ejont war e lerc'h. Un trepas a oa, ur riboul dindan an tour, a gase d'ur sal pelloc'h. Klevout a raent e c'hoarzh heugus o tasseniñ ouzh ar mogerioù.

— Buan, Aaka ! Arabat dezhañ achap ! eme Saki en ur vont ar buanañ ma c'helle, he daou gleze ganti en he daouarn.

En ur sal c'houllo ez errujont.

— Du-hont, un nor all ! a huchas Saki.

Hag int d'ar red war he zu.

— Buan, a-raok ma adprennfé anezhi !

Lammat a rejont e-barzh.

Hag en ur vougev ez errujont. Mougev an hudour.

— Ne gomprenit ket ! Ne gomprenit ket pegen brav eo ar Pal !

Aze e oa, o c'hortoz anezho.

— Peseut "Pal" ? a c'houlennas Saki.

— Glanaet e vo ar bed-mañ !

Ne selle ket outo en ur gomz zoken, evel pa ne vijent nemet amprevaned war e hent.

— Glanaet ? eme Saki en ur dostaat goustadik.

— Ya ! Glanaet ! Ne vo ket eus al loened milliget-se ! a huchas an hudour.

— An erevent ?

— Ac'hac'ha ! Ken sur oc'h ez int loened sakr ! Met n'eus nemet kozh traoù anezho ! Ha poent eo dezho distreiñ d'ar mojennoù ! Ha kas a raint an dud ganto !

— Ha penaos emac'h e-soñj da ober se ? Peoc'h zo bremañ ! a huchas Saki, fuloret.

Ur sell a reas outi, hag ur mousc'hoarzh bihan direnkus.

— Penaos e soñj deoc'h eo bet kroget ar brezel ?

— Ket... N'eo ket posubl... n'hell ket bezañ...

— Geo ! Maaral en deus kaset an erevent kentañ war an dud ! Tud ha glazarded lazhet mesk-ha-mesk ! Ha korfoù marv an dud oc'h adsevel da vont da dagañ an erevent ! Setu perak e oa padet ar brezel !

Lugerniñ a rae e zaoulagad en deñvalijenn.

— Siwazh eo marvet Maaral un nebeud bloavezhioù zo... Pell-eston en doa bevet a-drugarez d'e c'halloudoù... Hag adalek ar mare-se ez eo kroget an erevent da c'hounit tachenn war an dud... Ne oa ket re varv evit o sikour ken."

— Kantvedoù a vrezel, miliadoù a dud lazhet, evit netra ?! a huchas Aaka d'e dro.

— Ket evit netra ! eme egile. Ket evit netra ! Evit ma teufe ren bras an Hudourien Wirion hag o servijourien !

— Peseurt servijourien ? Ar re varv ?

— Nag ur blijadur klevet un den o vervel hag e spered o yudal, neketa ? A-raok fin ar brezel em boa klevet komz diwar-benn ar sorser Maaral. Kroget e oan da zastum korfoù da adkas er bed-mañ hag abaoe pevar bloaz emeon o teskiñ an igromañsiezh... Hag

a-benn ar fin ez on deuet a-benn.

Un trouz iskis a reas gant e veg, evel pa virje outañ e-unan da c'hoarzhin. Sellet an eil ouzh egile a reas Saki hag Aaka.

— Sot oc'h penn-da-benn !

E selloù a baras warni.

— Un prof am eus evidout, Saki.

Distro e oa e vous'hoarzh dous outañ, met ken sot ha biskoazh e seblante e zaoulagad dispourbellet bezañ.

— Petra ? emezi gant disfiz.

— A-dreñv dit emañ ! emezañ.

Treiñ a reas Saki, ha huchal.

Huchal ha leñvañ war an dro.

— Nöss ! eme Aaka.

Aze e oa, o mignon kozh, an Elf. Aze e oa e zaoulagad gris o sellet outo, e vlev gwenn, e groc'hen glas-mouk. O sellet outo e oa, met marv e oa e selloù. Marv.

— Ha ha ha ha ha!

— Tav ! eme Aaka, o redek war e du, savet e gleze gantañ.

Treñ a reas Kirwan, ha redek kuit, ar marc'heg war e lerc'h.

Chom a reas Saki difiñv, da sellet ouzh daoulagad divuhez Nöss. Ne oa ket bet dismantret e gorf evel an tri all, nann, evel a-raok e oa eñ. En e zorn e oa ur c'hleze hir, a implije gwechall evit troc'hañ tammou kig d'e banterenn, Silla. Fromet e oa Saki. Anat e oa e tagfe Nöss anezhi, met ne zeue ket a-benn da zistagañ he selloù diouzh e zremm.

A-greiz-holl e tagas an elf, prim ha gant kalz a nerzh. Ul lamm a reas Saki war ar c'hostez, en ur gemer he c'hlezeoù. Dav e vefe dezhi en em zifenn, plijet pe get.

En un hir a drepas e redas Aaka war-lerc'h Kirwan. Ne oa netra ouzh hemañ eus ar skeudenn a vez roet eus an hudourien : kozh, bresk. Er c'hontrol. Kreñv e oa-eñ, gouzout a rae en em gannañ, ha yaouankoc'h eget Aaka e oa sur a-walc'h. Ne vefe ket aes. Ha buan e ouie redek, an aneval!

A-benn ar fin en em gavjont er-maez.

Treñ a reas an hudour.

— Setu ! Kregiñ a rin ganit, ha pa vo bet lazhet da rouanez gant he mignon e c'hellin ober war-dro an erevent ! Met ma gourc'hemenoù evit istor al levr, kavet brav, sur, met ne vo ket trawalc'h !

— Lavaret 'm eus dit serriñ da veg, Kirwan ! 'M eus ket c'hoant da glevet da ziotachou ken.

— Ar wech diwezhañ e vo dit bezañ dichek ouzhin, Aaka ! A-benn nebeut e c'houlenni digarez ganin, daoulinet dirazon !

— A gredez ! a huchas Aaka en ur redek davetañ, prest da skeiñ.

E zaou gleze a oa gant ar sorser, en tu-hont d'e c'halloudoù.

"Petra 'maon o vont d'ober ?" a soñjas Aaka.

*

**

Skeiñ dizehan a rae an elf, ha prim-tre diouzh ur c'hleze ken hir ha pouner. Diarbenn a rae Saki gwellañ ma c'helle, met gloazet e oa bet div wech dija, en he brec'h hag en he c'hostez. Takadoù ruz en em lede war sae wenn ar Rouanez. Saki ne dage ket, en em zifenn a rae hepken. Gouzout a rae ervat e kollfe ma kendalc'hfe, met n'he doa ket c'hoant da welet Nöss o vervel. Ket un eil gwech.

— Nöss!

Difiñv e chomas an elf un eilenn, pa glevas e anv, met adkregiñ a reas kerkent da dagañ.

— Nöss, ne anavezet ket ac'hanon ?

O leñvañ e oa Saki. Adreuz he daelou e klaske c'hoazh en em zifenn, met diefed e oa. Kouezhañ a reas ac'hwen he c'hein.

*

**

N'en doa nemet un dra da ober, en em zifenn, chom bev, gant ar spi e teufe Saki d'e sikour. Gouzout a rafe en em zifenn a-enep klezeoù, taolioù, met n'helle ket kalz tra ouzh an hudouriezh, padal e ouife Saki petra ober marteze, daoust dezhi bezañ kollet he galloudoù.

— Ha neuze, Aaka ? Ne lavaret netra ? Kollet da deod ganit ? Pe merzout a rez ez out gwan, evel ar re all ? eme Girwan

— Serr...DA...VEG !" a huchas Aaka en ur skeiñ a-zehoù a-raok mont a-gostez ha reiñ un taol all a-gleiz.

Mat en em ganne Kirwan, met dreist e oa Aaka e gwirionez. Ne leze ket ar marc'heg amzer gant an hudour da skeiñ, n'helle nemet difenn.

Un taol a roas Aaka da vruched e enebour, ur mell taol.

Ruz e oa deuet e gleze da vezañ gant ar gwad.

— Piv zo gwan bremañ ? eme Aaka da Girwan, kouezhet war al leur. Piv zo daoulinet dirak piv ? PIV ? a gendalc'has en ur reiñ un taol troad e kof egile.

— Respont din, loen brein ! a huchas.

Chom a rae penn an hudour en erc'h, o tiskouez e oa e gein d'ar marc'heg.

— Sell ouzhin a-raok ma lazhin ac'hanout ! a huchas c'hoazh Aaka.

Ur vouezh kounnaret a respontas dezhañ :

— Te 'oar petra eo ar gudenn ganit, Aaka ?

— Petra ?

— Komz a rez re, ha re vuan ! a huchas an hudour en ur gas ul luc'hedenn davetañ. E-kreiz e gof e tapas anezhi, ha kouezhañ a reas war e zaoulin en ur huchal.

Dont a reas an hudour dirazañ, ur mousc'hoarzh drouk outañ. Ne oa roud ebet eus e c'houlid ouzh e vruched ken.

— Lavaret 'm boa e vefes daoulinet dirazon, Aaka. Re wan out, lavaret 'm boa dit.

En e zaoulagad e sellas ar marc'heg outañ, a-raok kas un taol botez en e zivesker.

— Te ivez a gomz re vuan, emezañ en ur adsevel. E gleze a dapas en erc'h.

— Deus, n'eo ket echu !

Ne oa ket echu tamm ebet. Kaer en doa Aaka dont a-benn da skeiñ gant Kirwan, n'helle ket lazhañ anezhañ, pe e c'hloazañ da vat zoken. Bewech e implije Kirwan e c'halloudoù-hud a-benn pareañ diouzhtu.

"Ne lezin ket hennezh da zistrujañ an holl draoù hon eus bet kement a boan o sevel, ne adkrogo ket ar brezel" emezañ outañ e-unan. Ha tagañ a reas c'hoazh. Ha skeiñ, skeiñ, skeiñ, a-zehou, a-gleiz, dre-zirak, dre-zindan. An holl zoareoù emgann a anaveze a veze implijet gantañ. E holl nerzh a lakae a-enep Kirwan.

*

**

Daoulinet e oa Saki dirak Nöss hag a oa o tostaat dousik, savet e gleze gantañ. Echu e oa.

O c'hortoz e oa Saki an taol diwezhañ hag a lakafe he fenn da ruilhañ war al leur, he daoulagad digor o sellet ouzh an hini he doa karet. Met perak stourm ? An hini e oa-hi bet krog da garout a oa un treitour daonet. Er marv ez adkavfe Nöss. Sevel a reas he daoulagad. O sellet outi e oa an elf, un tres iskis warnañ. Ne oa

ket goullo ken e zaoulagad. Evel ur stourm diabarzh a lenne ar rouanez enno. Kouezhañ a reas kleze Nöss war al leur ha daoulinañ a reas d'e dro.

— Saki... a lavaras ur vouezh wan, evel o tont eus ur bed all.

Kemer a reas dorn ar Rouanez estonet.

— Lazh ac'hanon bremañ... C'hoant 'm eus da gavout ar peoc'h... Ma digarez...

Sellet a reas Saki outañ. Truezus e oa e zaoulagad bremañ, c'hoant gantañ kuitaat ar stad nann-bev-mañ.

— Ya, a respontas dousik Saki.

Sevel a reas ur c'hleze ha stardañ a reas Nöss etre he divrec'h en ur blantañ al lavnenn en e galon.

E-pad pell e chomas difiñv, o leñvañ didrouz ouzh korf marv – da vat ar wech-mañ – he mignon karet. Ne zeue ket gwad er-maez eus gouli an elf, ha pa dennas Saki e c'hleze eus bruchet Nöss ez eas e gorf da boultrenn.

— Kerzh e peoc'h war-du douarouñ sakr da bobl, Nöss...

Serriñ a reas Saki he daoulagad, evit ur bedenn

ziwezhañ, ha treiñ kein evit mont da heul Aaka.

*
* *

Gouliou Aaka ne adserrent ket. Ruz e oa an erc'h tro-dro dezho, ruz gant o gwad. Koulskoude ne oa nemet unan a seblante poaniañ e gwirionez ha ne oa ket an hudour yaouank.

— Mat, emezañ en ur adkemer e anal, trawalc'h em eus c'hoariet ganit. Aet on skuizh, n'eo ket dedennus.

Aaka ne respontas netra, o e oa treiñ tro-dro d'e enebour.

— Erru eo ar c'houlz dit da vont d'an Anaon da adkavout da re, an holl re wan a zo eno dija. Ac'hac'hac'hac'ha !

Ul luc'hedenn all a gasas warnañ. Sellet a reas outi o pourmen war Aaka, o lakaat e holl gigennoù da c'houzañv ar boan, hag eñ o kouezhañ ur wech all. Hag egile o c'hoarzhin.

Unan all a gasas, hag unan all. Duaat a rae ar c'houmoul a-feur ma lakae ar foeltr da zont diwar e vizied, evel evit respont dezhañ ha diskouez pegen teñval e oa e ene.

Gwenn ha lufrus e oa deuet e zauarn da vezañ, enno ar galloud o strolañ.

— Glanaet e vo ar bed-mañ ! emezañ, ha ganit e krogjin ! Ha ha ha !

— *Da c'hoarzh diwezhañ e vo hemañ, sorser, eme ur vouezh en e benn. Ha ne voe mui nemet tan tro-dro dezhañ. Tan ken gwenn hag al luc'hed en doa kaset war Aaka. Dont a reas a-benn hemañ da bellaat, daoust d'ar boan. Hag o gwelet a reas. An erevent. Degadoù, kantadoù a erevent, a bep liv, a bep oad. Hag o Roue liesliv o teviñ an enebour milliget dre e dan gwenn.*

"Setu ar pezh eo glanaat, paour-kaezh penn-peul," a soñjas Aaka a-raok semplañ.

*
**

Pa erruas Saki e oa strollet an erevent tro-dro da gorf Aaka. Ne oa roud ebet eus Kirwan, met ur c'helc'h bras a oa dierc'h, evel pa vije bet lakaet da deuziñ.

— Sarnar ? emezi.

— *Ya, amañ emeon, emezañ. Echu eo, Saki. Marv eo an hudour.*

— Sarnar... Amañ e oa... Nöss...

— *Nöss ? Amañ ? Met pen... Ket, n'en defe ket kredet... Oh Saki...*

O leñvañ e oa-hi adarre, ha dont a reas an aerouant daveti. Mont a reas ouzh bruched divent he mignon.

— Hag Aaka ? Lavar din n'eo ket...

— *Nann, met semplet eo, ha gwall c'hloazet war ar marc'had.*

Mont a reas-hi d'e welet buan. Gloazet-fall e oa, ha daoust ma ne rede ket ar gwad dre e c'houlioù ken e seblante koll e liv tamm-ha-tamm.

— Re yen eo amañ ! Ret eo kas anezhañ d'ul lec'h tomm, buan... Aaka... Perak n'em eus ket selaouet ac'hanout ! Perak ? ! Unan all a varvo dre ma gwall... Perak eo me a chom bev bepred, perak eo me a rank gouzañv ?

Ur vouezhig a respontas

:

— *Marteze ez in gwelloc'h gant ur bouchig, te 'oar...*

Gourfenn

Dre galloudoù hud an erevent e voe sikouret Aaka. Evañ a reas ur banneig gwad

aerouant ha ket forzh pe hini : gwad Sarnar a voe roet dezhañ.

Nerzh an aerouant meur a redas e korf Aaka hag a zamserras e c'houlioù. Trawalc'h evit padout betek Arkos. Saki ivez a voe pareet gant gwad hud an aerouant.

War kein Sarnar e tistrojont betek ar gêrbenn. Kousket a reas Aaka e-pad an darn vrasañ eus ar veaj. Saki a soñje e Nöss. War-lerc'h e varv en doa gortozet pevar bloavezh hir a-raok bezañ e peoc'h. E-barzh ur sac'hig he doa lakaet poultrenn korf an elf. Digeriñ a reas ar sac'h ha bannañ a reas ar poultr sklaer en avel fresk. A-us ar c'houlmoul e oa Sarnar o nijal, tost d' an heol.

— Kenavo, ma mignon... a lavaras-hi.

Gouest e oa da zisoñjal bremañ. Bremañ e oueze e oa e peoc'h ene Nöss.

Sellet a reas ouzh Aaka o kousket, luskellet gant fiñvoù kempouez eskell Sarnar. A-benn ar fin e oa ar gwir gantañ abaoe ar penn kentañ. Finoc'h e oa eget na seblante bezañ. Mousc'hoarzhin a reas Saki. Brav e oa ar bed tro-dro dezho. Ha daoust d'ar c'hudennoù a vefe c'hoazh en dazont a-dra-sur, e vefe brav ha peurbadus ar peoc'h a oa bremañ etre an erevent hag an dud. Met ezhomm he defe eus unan bennak en he c'hichen da skoazellañ anezhi. Hag an dremm kousket en he c'hichen a oa bet aze ouzh he skoazellañ abaoe penn kentañ o zroioù-kaer. Abaoe pelloc'h eget Nöss zoken...

— Sarnar, ne gav ket dit e vefe Aaka ur roue mat ?